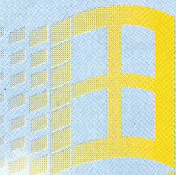
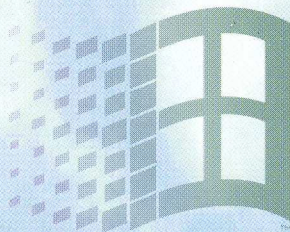
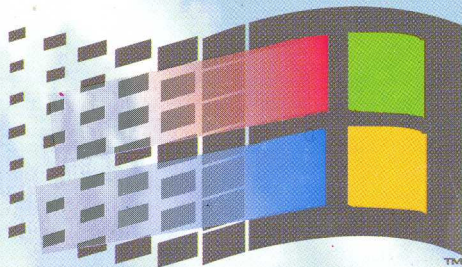

ОДГОВОРИ НА НАЈЧЕСТО
ПОСТАВУВАНИТЕ ПРАШАЊА

WINDOWS 95

WINDOWS 95

WINDOWS 95

WINDOWS 95

WINDOWS 95

WINDOWS 95

WINDOWS 95

подготвиле: М-р Зоран Здравев, дипл.инж.
Билјана Здравева, дипл.инж.
Лилјана Коцева, дипл.инж.

издавач: Дом на млади - Штип

печати: 2-ри Август А - Штип

CIP- Каталогизација во публикација
Народна Библиотека "Гоце Делчев" - Штип
681. 3. 06(075. 4)

ЗДРАВЕВ, Зоран

Одговори за најчесто поставуваните
прашања за WINDOWS '95 / Зоран Здравев,
Бијлана Здравева, Лилјана Коцева. -
Штип : Дом на Млади, 1998 (Штип :
"2^{ри} Август А"). - 128 стр. : илустр. ; 17 см.

1. ЗДРАВЕВА, Билјана 2. КОЦЕВА, Лилјана

Според мислењето на Министерството за Културата за
книгата "Одговори на најчесто поставуваните прашања
за WINDOWS '95" се плаќа повластена даночна стапка.

СОДРЖИНА

1. Елементи на Windows 9

2. Основни операции 13

Како се ...

- Стартува апликација (програм) ? 13
- Сместува апликација на стартното мени ? 14
- Сместува апликација или фајл на Desktop-от ? 16
- Пронаоѓа фајл ? 16
- Менува името на иконите ? 18
- Преместува икона ? 18
- Селектира или преместува фајл ? 19
- Инсталираат нови фонтови ? 19

3. Фајлови и Фолдери 21

Како се ...

- Гледа што има на дискот ? 22
- Наоѓа патот до сите фолдери кои се наоѓаат на хард дискот ? 23
- Креира нов фолдер ? 24
- Снима фајл на дискот ? 26
- Преместува фајлот од едно на друго место ? 28
- Селектира повеќе од еден фајл ? 29
- Преместува фајл наместо да биде копиран ? 29
- Преместува фајл од место на место, доколку не може да се видат двете места одеднаш ? 30
- Избегнуваат грешки кога се влечат фајловите ? 31
- Преместува фајл од еден во друг фолдер во Explorer - от ? 32
- Отвараат два прозори со Explorer - от ? 33
- Пронаоѓа фајл во Explorer - от ? 33

- Селектира фајл од одреден тип во Explorer - от ?	34
- Гледа содржината на фајлот ?	35
- Менува поврзаноста на некој фајл со некоја апликација ?	35
- Преминува, набрзина, од еден во друг фолдер или диск во Explorer - от ?	39
- Копира дискета ?	39
- Организира работата во нов фолдер ?	39
- Заштити фајловите ?	40
- Прави редовна заштита на некои фајлови ?	41
- Избегнува постојано правење заштита на исти фајлови ?	42
- Обновуваат заштитените фајлови ?	42

4. Recycle Bin 45

Како се ...

- Брише фајл ?	45
- Враќа фајлот кој несакајќи е избришан ?	46
- Празни Recycle Bin?	46
- Врши автоматско празнење на Recycle Bin ?	46
- Брише фајл без тој да биде сместен во Recycle Bin ?	47

5. Прилагодување на Windows95 кон потребите на корисникот 49

Како се ...

- Става програм на десктопот ?	50
- Става програм на менито Start ?	50
- Става икона за диск драјв на десктопот ?	51
- Става принтер на десктопот ?	51
- Става телефон на десктопот ?	51
- Средуваат иконите на десктопот ?	52
- Менува растојанието помеѓу иконите на десктопот ?	53
- Ставаат моите документи на десктопот ?	53
- Крие Taskbar-от ?	54

- Преместува Taskbar-от на горниот дел или на страна на екранот ?	54
- Зголемува Taskbar-от ?	54
- Враќа на Desktop-от ?	54
- Става Desktop-от на Taskbar-от ?	55
- Менува брзината на повторување на копчињата ?	56
- Менува јазикот на тастатурата ?	56
- Избира друг курсор на глумчето ?	57
- Доделува на секој корисник негов посебен десктоп ?	57
- Менува изгледот на икона ?	59
- Менува скринсејверот (заштита на екранот) ?	60
- Менува позадината на екранот и боите ?	60

6. ПРИМЕРИ И СОВЕТИ ЗА КОРИСТЕЊЕ НА Windows95 63

Како се ...

- Обновува изгубениот простор на дискот ?	63
- Забрзува пристапот на хард дискот до податоците ?	66
- Зголемува брзината на пристап на CD-ROM драјвот?	67
- Менува стартната слика на Win95 ?	69
- Добива менито на опции со кликување на десното копче на глумчето за повеќе фајлови ?	69
- Запира отварањето на нов прозорец секој пат кога двапати ќе се кликне врз некој фолдер ?	69
- Затвораат сите повеќекратни прозорци само со едно кликување на глумчето ?	70
- Враќа од прозорецот на подфолдерот во прозорецот на родителскиот фолдер ?	70
- Отвара прозорец на фолдер како прозорец на Explorer-от ?	70
- Гледа големината и бројот на сите фајлови и подфолдери во еден фолдер ?	70
- Гледа колку од дискот е искористено, а колкав дел е слободен ?	70

- Поништува копирање на некој фајл или пак друго дејствие ? 71
- Отвара Explorer-от секогаш во еден ист фолдер ? 72
- Стартува компјутерот во DOS или во WINDOWS ? 73
- Прави почетно мени ? 75

7. УПОТРЕБА НА DOS ПРОГРАМИТЕ ВО Windows95 79

Како се ...

- Се стартува DOS програм на цел екран ? 79
- Запира појавата на екранската заштита (Screen Saver) во DOS програмите ? 80
- Работи со повеќе од еден DOS програм во Windows ? 81
- Прилагодува конфигурација во DOS, според потребите на програмот ? 81
- Создава повеќе меморија за DOS игрите ? 82
- Прилагодува меморија за работа со DOS програмите ? 83
- Стартува програм во MS-DOS модот ? 85
- Прилагодува програмот за "Restart in DOS mode" ? 88
- Оптимизира користењето на меморијата од конфигурационите фајлови со Memmaker ? 89
- Спречува расипувањето на сликата на видео графиката во DOS програмите ? 89
- Поставува DOS програм на менито Start ? 89
- Пристапува до фајловите со долги имиња во DOS ? 90

8. ПРИСТАП НА ИНТЕРНЕТ СО Windows95 93

Како се ...

- Поврзува со провајдерот на Интернет услуги ? 93

- Снима password-от во Dial Up Connection box-от ?..96

9. СОВЕТИ ЗА НАПРЕДНИТЕ КОРИСНИЦИ 99

Како се ...

- Стартува програм автоматски со стартување на Windows95 ?99
- Стартува апликација со притискање на копчињата на тастатурата ? 100
- Додава изборна опција во Send To опцијата ? 101
- Прави перманентен свапфајл (swarfile) ? 102
- Запира автоматското стартување на програмите (Autorun) од CD-ROM-от ? 103
- Обновува Registry ? 104

10. РЕШЕНИЕ ЗА ПРОБЛЕМИТЕ 107

Како се ...

- Исклучува програм кој не реагира ? 107
- Избегнува ребутирањето (рестартувањето) на компјутерот кога се рестартира Windows ? 107
- Инсталира нов хардвер ? 108
- Пронаоѓаат конфликтите кај хардверот ? 110
- Пронаоѓаат проблемите со хард дискот во Device Manager ? 113
- Намалува појавата на хавари на Windows ? 114
- Пронаоѓа уште помош за Win95 ? 116

A. Microsoft WORD97 117

Како се ...

- Внесува текст ? 117
- Движи низ документот ? 118
- Селектира текст ? 118
- Вметнува текст ? 119
- Брише текст ? 119
- Копира текст ? 119
- Преместува текст ? 120
- Менува обликот и големината на буквите ? 120

- Определува големината и обликот на листовите ?	120
- Снима документ ?	121
- Снимаат направените измени на веќе снимен документ ?	122
- Печати документ ?	122

B. Microsoft EXCEL97 123

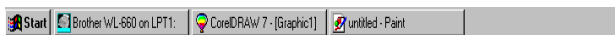
Како се ...

- Селектира ќелија ?	123
- Внесува текст ?	124
- Форматира ќелија ?	124
- Менува форматот на броевите ?	124
- Внесува графикон ?	125

1. ЕЛЕМЕНТИ НА WINDOWS

WINDOWS (прозорци) - оперативен систем и работно опкружување. Така наречен затоа тоа што сите активности се спроведуваат во прозорци кои се појавуваат на Вашиот екран. Предноста на прозорците е што можете да се префрлате од еден во друг прозорец, делумно или потполно да ги препокрива другите прозорци и да ги користите за изведување на повеќе од една работа во исто време.

Новите корисници имаат обичај да ја вклучат апликацијата и пред да вклучат друга апликација предходната да ја исклучат. Ова е можеби добра постапка, поради тоа што останува повеќе слободно место во меморијата, но треба да се запомни дека Win95 е неверојатно добар за работа со мултитаскинг (работа на повеќе програми во исто време). Така можно е да се печатат материјали од еден програм, а за време на печатењето да пратите факс или пак да проверите нешто во вашата база на податоци додека се копираат податоци на дискот. Со Win95 може да работите со повеќе апликации во исто време доколку имате доволно работна меморија на Вашиот компјутер (RAM).

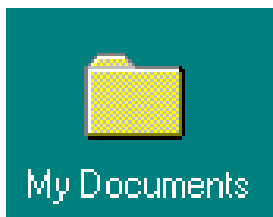

Win95 нуди повеќе начини за префрлување од еден програм во друг. Најдобар за употреба е Taskbar-от. Taskbar-от е нормално позициониран на дното на екранот, онаму каде што се наоѓа волшебното копче Start. На него покрај Start се наоѓаат и копчиња на кои се прикажани апликациите кои се активни во моментот. Со притискање на копчето на кој е назначена апликацијата во која

сакате да се префрлите, веднаш се префрлате во истата.

За префрлување од една во друга апликација исто така може да се користи и Task Manager-от, кој го повикувате со притиснување и задржување на копчето [Alt] и притиснување на копчето [Tab]. На овој начин на екранот добивате прозорец на кој се прикажани икони за сите апликации со кои работите во моментот. Со секое притискање на копчето [Tab] се движите од една икона на друга. Кога ќе дојдете на иконата на апликацијата која што сакате да ја активирате едноставно го отпуштате копчето [Alt].

Windows ги организира сите елементи на Вашиот компјутер во икони и фолдери. Иконите се мали сликички кои сликовито претставуваат некоја програма или пак фајл. Сликата на иконите јасно ја опишуваат содржина која се наоѓа позади неа. Така на пример програмите имаат икони кои опишуваат што работи тој програм, или пак го покажуваат знакот на фирмата која ги изработила, текстуалните фајлови имаат икони во облик на лист хартија на кој е нешто напишано и така натаму.

Фолдерите помагаат да се организираат фајловите во групи, така да може поедноставно да се пронајде саканиот фајл. На пример сите фајлови кои сте ги изработиле со вашиот текст процесор (word procesor - програма за обработка на текст) се

зачувани во фолдерот кој се вика My Documents (Мои документи).

Замислете дека компјутерот е еден шифоњер. Дисковите (hard и floppy) ги претставуваат фиоките на тој шифоњер. Внатре, во секоја фиока, се наоѓаат фолдери на кои се испишани нивните имиња. Во некои фолдери се наоѓаат фајлови, но тие исто така може да содржат и други фолдери. Така фолдерот My Documents може да содржи и други фолдери како што е на пример My Spreadsheets или пак My Art.

Организацијата на Вашите фајлови во фолдери треба да биде изведена на таков начин да можете лесно и бргу да се снаоѓате и едноставно да го пронајдете секој фајл кој Ви е потребен во моментот. Доколку сакате вашата работа да ја зачувате на некое друго место од оној фолдер или пак диск на кој останатите корисници на компјутерот ги чуваат своите документи, тогаш можеби најдобро решение е тоа да го сторите во фолдер кој ќе го носи Вашето име. Во овој фолдер може да сместите и други

подфолдери, па така одвоено да ги чувате фајловите од текст процесорот, фајловите изработени во програмата за табеларни пресметки, фајловите од базите на податоци и т.н. (Погледнете во *Како се... креира нов фолдер?*)

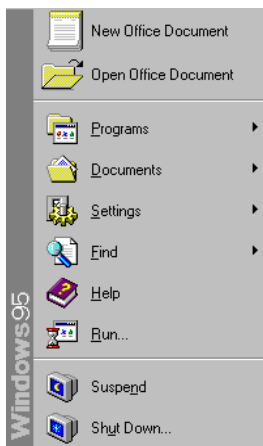
Кога инсталирате некоја апликација таа најчесто се сместува во посебен фолдер кој го носи нејзиното име. Така, Microsoft Office сите фајлови ги сместува во фолдерот кој го гледате кога го притискате копчето Start и избирате Programs. Возможно е да извршите реорганизација на овие програми на начин кој подобро ви одговара и полесно се снаоѓате (види во *Како се... сместува апликација на стартното мени?* за повеќе информации).

2. ОСНОВНИ ОПЕРАЦИИ

Како се ... ?

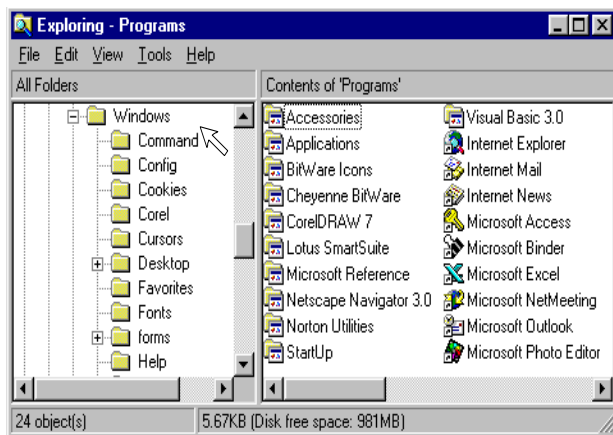
Стартува апликација (програм). . . ?

Притиснете на копчето Start. Ако програмот кој Ви е потребен не е на листата на програми, тогаш придвижете го курсорот на глумчето на иконата Programs. Оваа постапка ќе отвори нова листа на програми. Ако апликацијата која ја барате се наоѓа во некоја од групите на програми кои сега се појавиле, тогаш поставете го поинтерот на глумчето на саканата група и ќе ја видите нејзината содржина. Кликнете со глумчето на иконата на програмот кој сакавте да го активирате.

Сместува апликација на стартното мени. . . ?

Најчесто употребуваните програми може да се стават на Стартното мени, што овозможува побрз пристап до нив. Пронајдете ја иконата за саканиот програм со употреба на Explorer-от или опцијата Find (притиснете со десното копче на глумчето врз копчето Start и кликнете на Explore или Find) и потоа одвлечете ја иконата врз копчето Start (кликнете со левото копче на глумчето врз иконата на програмот, задржете го копчето и придвижете ја иконата се до копчето Start и тука отпуштете го копчето на глумчето).

Покрај измената на апликациите кои се наоѓаат во менито Start, може да се изврши измена и на апликациите кои се наоѓаат во менито Program. Можеби сакате да извршите реорганизација на иконите на програмите на таков начин да можете лесно да ги наоѓате во групите на кои припаѓаат. Секогаш кога инсталирате некоја апликација таа ја

сместува својата икона во група која го носи името на програмот. Иконата всушност го претставува пократкиот пат (shortcut) за активирање на апликацијата која се наоѓа снимена некаде на дискот. Доколку сакате, иконата може да се премести во друга група, така на пример можете сите апликации кои се наменети за цртање и обработка на слики да ги сместите во една група наречена Art or Drawing.

Ова може да го направите со употреба на Windows Explorer-от. Отворете го Explorer-от и најдете го Windows фолдерот. Отворете го овој фолдер (со дупло кликување на фолдерот или со едно кликување на симболот +) и потоа најдете го Start Menu подфолдерот. (Пократок пат до оваа точка е да се кликне на копчето Start, да се избере Setings, Taskbar и да се кликне на копчето Advanced, но и онака треба да научите да го користите Explorer-от, за управување со сите Ваши фајлови - снимање, бришење, преснимување, префрлање, преименување и т.н.) Овој фолдер ги содржи иконите кои се гледаат кога ќе кликнете на копчето Start и сите промени што тука ќе ги направите понатаму се рефлектираат на опциите на копчето Start.

Кликнете двапати на фолдерот Programs и ќе ги видите иконите на програмите и групите, кои потоа се прикажуваат исто така како фолдери. Пронајдете ја иконата на програмот кој сакате да го преместите и кликнете на неа со десното копче на глумчето за да го добиете менито File. Изберете ја опцијата Copy, потоа отворете го фолдерот каде што сакате да ја сместите иконата. Кликнете со десното копче на глумчето и на празниот простор на десниот прозорец од Explorer-от и изберете ја опцијата Paste. Иконата за програмот ќе се појави и ќе ја видите.

За да се избегне непотребното дуплирање на иконите, можете да ги избришете оригиналните икони и нивните програмски групи. Трудете се да го

одржувате вашиот програмски фолдер добро организиран, така да секој може да го најде програмот за кој е заинтересиран.

Сместува апликација или фајл на Desktop-от. . . ?

Иконата на било која програмска апликација или фајл може да се извлече на вашиот Desktop (работна површина, екранот кој го добивате веднаш со стартувањето на Win95), така да не мора да се користи копчето Start за да се пристапи до неа. Доколку сакате, може на вашиот Desktop да сместите и некој фолдер или фајл, како на пример фолдерот My Documents, поради полесен пристап до него.

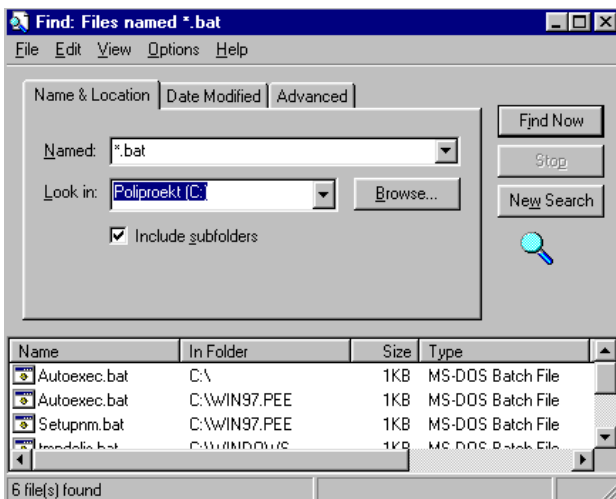
За ова да го направите најпрво треба да ја најдете иконата на саканиот фолдер или апликација. За оваа намена може да го искористите Explorer-от или Find опцијата (кликнувате со десното копче на глумчето врз копчето Start и избирате (кликнувате) Explorer или Find) или пак да ја отворите иконата за хард дискот (Hard Drive) на Вашиот Desktop за да пребарувате по фајловите и апликациите.

Откако ќе ја најдете иконата, кликнете со десното копче на глумчето и задржете го додека ја влечете иконата до Desktop површината. Ќе се појави едно мени на кое ја избирате опцијата Create a Shortcut со кликување со глумчето. Win95 самиот ќе креира една икона која укажува на пократкиот пат до фајлот или апликацијата и тие се сега достапни од Desktop-от.

Пронаоѓа фајл. . . ?

За да се пронајде некој фајл кој се наоѓа некаде на Вашиот компјутер, кликнете со десното копче на глумчето врз копчето Start и потоа притиснете "F" или пак кликнете на опцијата Find во понуденото мени. Внесето го името на фајлот во Дијалог

прозорот (прозорот кој се појавува на екранот во кој се внесуваат условите на пребарувањето, името се внесува во просторот означен со Named). Може да се корист и астериксот (*) кој заменува неколку карактери од името на фајлот. На пример ако не ја знаете екстензијата на фајлот, едноставно после точката во името ќе отчукате астерикс, со што сте дале услов да се

најдат сите фајлови кои го имаат даденото име, без разлика на екстензијата.

Под местото каде го внесувате името на фајлот се наоѓа простор за паѓачко мени во кое се избира податокот на кое место да се бара саканиот фајл. За да се пребарува по целиот хард диск, треба да се притисне на стрелката надолу на десната страна и од листата која ќе се појави да се кликне на иконата Hard Drive C:.

Кога ќе кликнете на опцијата Find Now, пребарувањето започнува и се појавува листа на сите фајлови кои одговараат на зададените услови за името на фајлот. Покрај нивното полно име се појавуваат и податоци во кој фолдер се наоѓа фајлот, неговата големина и тип. Со двојно кликување на името на фајлот се стартува апликацијата во која е истиот изработен и во апликацијата се отвара бараниот фајл. Доколку на името на фајлот кликнете со десното копче на глумчето се појавува мени во кое може да го изберете дејствието кое сакате да го извршите со фајлот. Исто така можно е фајлот да се фати и да се извлече до саканото место (фолдер или програмска икона).

Менува името на иконите. . . ?

Доколку сакате да го промените името на некоја икона со цел да го направите поразбирливо, кликнете со десното копче на глумчето врз иконата и изберета ја опцијата Rename. Ова ќе го осветли името кое сега може да го промените делумно или во целост.

Преместува икона. . . . ?

WIN95 има можност наречена dragging (извлекување) за преместување на иконите помеѓу деловите на екранот. Со кликување се селектира некоја икона (се приметува по нејзиното осветлување). Држејќи го притиснато левото копче на глумчето ја повлекувате иконата и ја движите во саканиот правец. Доколку пројдете со оваа икона преку некоја друга икона и таа исто така се осветлува. Кога ќе го отпуштите копчето на глумчето иконата се испушта - dropped. Испуштањето на иконата на некој од дисковите го копира фајлот на дискот. Испуштањето на иконата врз иконата на

принтерот го принта фајлот и т.н. Целата оваа постапка се нарекува drag and drop (влечење и испуштање).

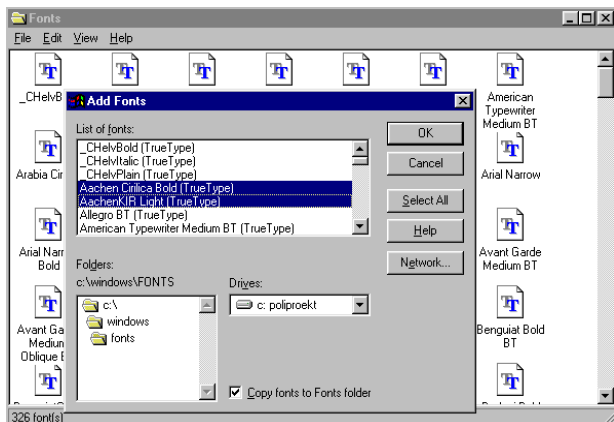
Селектира или преместува фајл. . . ?

Некој фајл се селектира со еднократно кликување врз него. За да се селектира повеќе од еден фајл или икони се притиснува копчето [Ctrl] и се задржува притиснато и потоа се кликува на секој фајл посебно. За да се селектира листа на фајлови меѓу кои нема прекини се кликува на првиот фајл, се притиска копчето [Shift] и се задржува истото додека не се притисне на последниот фајл од листата.

Повеќе икони може да се изберат и на тој начин што се кликува блиску до првата икона (не на неа) и се задржува копчето на глумчето. Потоа со курсорот на глумчето се преоѓа преку сите икони кои сакате да ги селектирате (оваа постапка се нарекува lassoing).

Инсталираат нови фонтови. . . ?

Доколку имате флопи диск или CD со некои нови фонтови, треба истите да ги инсталирате во Win95 за да може да ги користите во сите програми. За да се инсталираат фонтовите треба да се стартува Control Panel и два пати да се кликне врз иконата Fonts. Потоа се кликува на опцијата File, па Install New Fonts. Од дијалог прозорот одберете го дискот на кој се наоѓаат фонтовите на паѓачкото мени Drive. Во фолдер листата кликнете два пати на фолдерот во кој се чуваат фонтовите. Како резултат на оваа постапка ќе добиете листа на сите фонтови кои се наоѓаат во избраниот фолдер на дискот. Понекогаш е потребно малку да се причека додека се вчита комплетната листа на фонтови.

Кликнете на секој фонт кој сакате да го инсталирате. За да изберете повеќе од еден фонт, притиснете го копчето [Ctrl] и кликнете врз секој фонт што го избирате. За да се избере непрекината листа од повеќе фонтови се кликува на првиот фонт од листата, се притиска и се задржува [Shift] копчето се додека не се кликне и на последниот фонт од листата. Кликнете на OK за да се ископираат фонтовите во Вашиот директориум во кој ги чувате фонтовите.

За да видите како изгледа некој од фонтовите, едноставно двапати кликнете врз неговата икона во фолдерот Fonts.

3. ФАЈЛОВИ И ФОЛДЕРИ

Замислете ги Вашите диск драјвови како шифоњери. Секој драјв е фиока на шифоњерот наречен My Computer. Во фиоките се наоѓаат фолдери (folders - прегради) кои содржат фајлови. Фолдерите исто така може да содржат и подфолдери. Основната идеја на ова размислување е дека фолдерите и фајловите треба да ги одржувате во најдобар ред и организација, така да можете лесно да ги најдете во било кој момент.

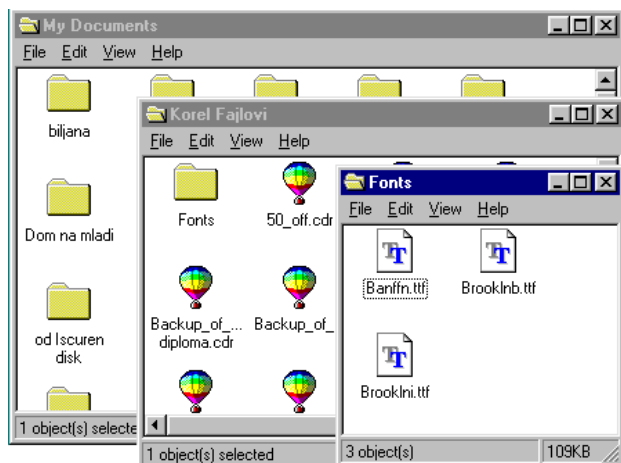
На пример фолдерот My Documents може да ги содржи во себе сите документи кои сте ги изработиле во текст процесорот, програмот за табеларни пресметки, програмот за обработка на слики итн. За да се избегне ваквото мешање на сите овие фајлови на едно место можете да креирате подфолдери од кои во едниот ќе ги чувате документите од текст процесорот, во другиот табеларните пресметки, во третиот сликите итн., а може да ги наречете Текст, Табела, Слика или слично. Сега во секој од овие подфолдери може да ги ставите фајловите кои се наменети за него.

Одржувањето на Вашите фајлови добро организирани не само што ви овозможува полесно и побрзо да се снаоѓате при работата туку и го поедноставува изведувањето на заштитното преснимување (backup). Доколку повеќе луѓе го користат Вашиот компјутер, замолете ги нивните фајлови - документи да ги чуваат во подфолдер кој се вика според нивното име. Доколку сите ги следат истите инструкции за чување на фајловите, тогаш ќе има многу помалку фрустрации како резултат на "загубени" фајлови.

Како се ... ?

Гледа што има на дискот. . . ?

Наједноставен начин е два пати да се кликне на диск иконата во My Computer. Оваа постапка отвара еден прозорец во кој се прикажани фајловите и фолдерите на дискот. Доколку некој од фајловите припаѓа на некоја апликација која ја имате на компјутерот, покрај името се гледа икона која прикажува слика карактеристична за типот на фајлот.

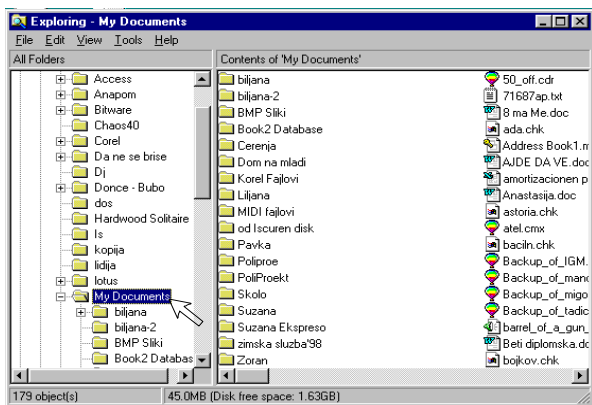

Во прозорецот може да се видат и иконите за фолдерите. Овие фолдери исто така содржат фајлови и доколку два пати кликнете врз некој од нив се отвара нов прозорец во кој е прикажана содржината на фолдерот.

НАОЃА ПАТОТ ДО СИТЕ ФОЛДЕРИ КОИ СЕ НАОЃААТ НА ХАРД ДИСКОТ. . . ?

Наједноставен начин е да се користи Explorer-от. Explorer-от може да го најдете на менито кое се отвара со притискање на копчето Start или пак наместо тоа може да кликнете со десното копче на копчето Start и да изберете Explore.

Explorer-от прикажува листа на фолдери кои се наоѓаат на вашиот компјутер, при што покрај хард дискот и се вклучени и сите дискови и фолдери кои во моментот се наоѓаат во Вашиот компјутер односно во Вашиот флопи драјв или пак во Вашиот CD-ROM. Листата е организирана на еден многу едноставен начин кој има изглед на родовско стебло или хиерархијска структура, така да почнува со My Computer и потоа ги прикажува останатите диск драјвови и фолдери поредени надолу.

Кај некои од фолдерите се приметувa знакот + веднаш до нив. Овој знак значи дека во тој фолдер има повеќе фолдери кои се гранат од основниот фолдер (подфолдери). Доколку кликнете на знакот + можете да ги видите подфолдерите.

Во прозорецот кој се наоѓа на десната страна од Explorer-от се гледа содржината на селектираниот фолдер. Со двојно кликување врз овие фолдери може да се види нивната содржина.

Креира нов фолдер. . . ?

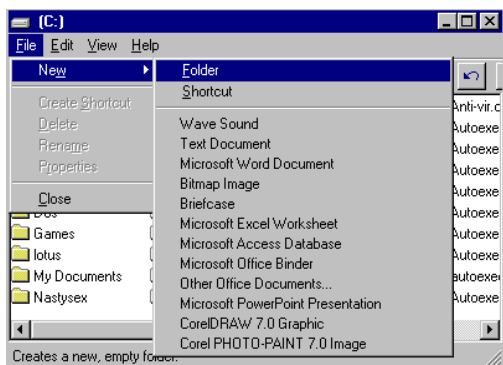
Доколку се наоѓате во Explorer-от, најдете го и селектирајте го дискот и/или фолдерот каде што сакате да го креирате новиот фолдер. Кликнете со десното копче на глумчето на некој празен дел од десниот прозорец на Explorer-от. Изберете New, Folder и именувајте го новиот фолдер.

Истото можете да го направите и во My Computer (ако овој програм Ви е полесен за работа) на следниов начин:

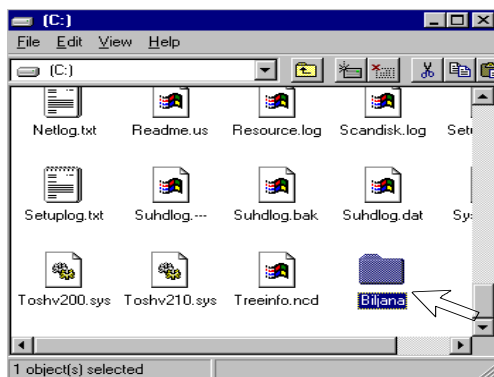

My Computer

Двоен клик на My Computer, потоа двоен клик на драјвот во кој ќе креирате фолдер.

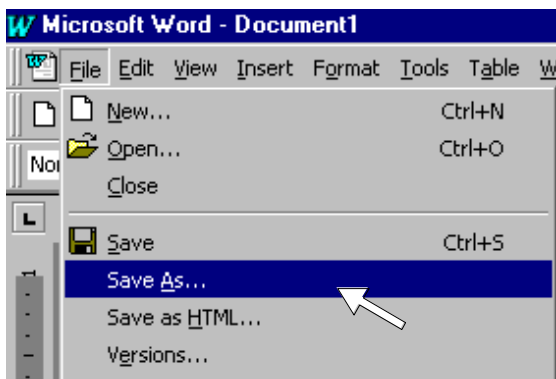

Од менито File одберете ја опцијата New, Folder. Во прозорот на драјвот се појавува нова икона за фолдер со име New Folder. Оваа икона е селектирана така да можете веднаш да го внесете името на новиот фолдер.

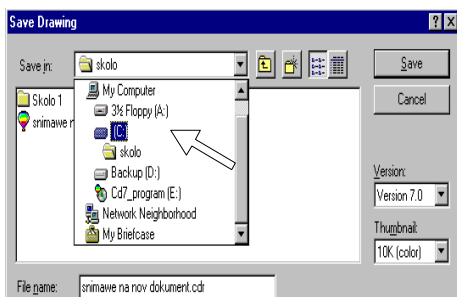

Снима фајл на дискот...?

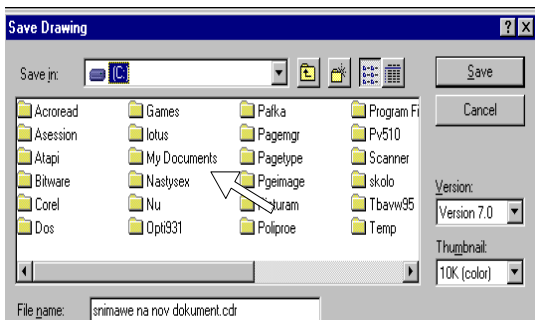
Можете да креирате фајл во кој програм сакате и да го сместите во фолдер на вашиот хард диск.

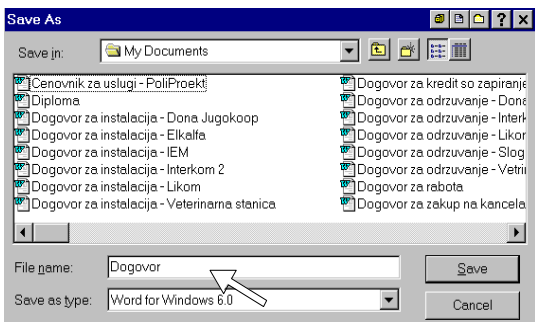
Постапката за снимање е иста за секој програм. Од менито File одберете ја опцијата Save As. Од дијалог прозорот Save As потребно е:

прво од паѓачката листа (Save in:) да го одберете драјвот. Потоа направете двоен клик на иконата на фолдерот во кој сакате да го снимите фајлот.

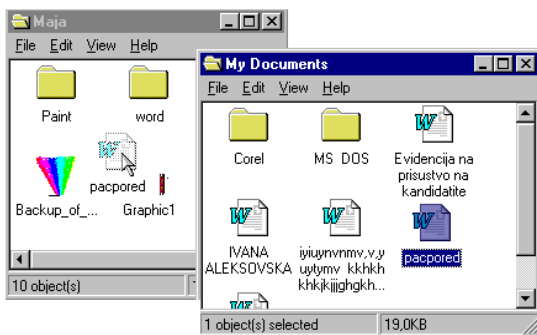

На крај во текст прозорчето (File name:) внесете го името на фајлот и на крај кликнете на командното копче Save.

Преместува фајлот од едно на друго место. . . ?

Доколку може да видите каде се наоѓа фајлот што сакате да го преместите, поставете го курсорот на глумчето на фајлот, притиснете го левото копче на глумчето и задржете го притиснато се додека го влечете фајлот до саканото место каде ќе го отпуштите.

Уверете се дека иконата на фолдерот во која сте го отпуштиле фајлот е осветлена и ослободете го копчето на глумчето за да го отпуштите фајлот. На овој начин може да се преместуваат и фолдери.

Забелешка: Доколку ги движите фајловите помеѓу различни дискови, тогаш наместо да се преместат, фајловите се копираат (старата позиција на фајлот останува и се копира на новата позиција). Доколку се обидете да преместувате фајл од некоја апликација (фајл кој нешто работи, а не само да служи за чување на податоци), тогаш Windows-от креира патека за пронаоѓање на фајлот (shortcut) наместо да го премести фајлот (фајлот останува на старото место, а достапен е од двете позиции). Ова има смисла бидејќи најголем број од фајловите во апликациите може да работат само во фолдерот во

кој се наоѓаат. Поместувајте ги овие фајлови само доколку знаете што правите со тоа.

Селектира повеќе од еден фајл. . . ?

Повеќе од еден фајл може да се селектира со притискање и задржување на копчето [Ctrl] и кликување врз фајловите кои треба да се преместат. Ослободете го копчето [Ctrl] и пренесете ги фајловите или фолдерите со извлекување и испуштање (drag and drop).

Група од фајлови или фолдери се селектира со кликување на првиот фајл (фолдер) од листата и потоа се притиска копчето [Shift] кој се држи притиснат се додека не се кликне на последниот фајл (фолдер) од листата. Во прозорецот на некој фолдер може да се селектираат сите негови фајлови и фолдери со притискање на тастатурата на комбинацијата тастери [Ctrl] и A. Исто така може да се исцрта правоаголник со курсорот на глумчето околу иконата која сакате да ја селектирате за преместување. Правоаголникот мора да поминува само околу една икона за да може да се селектира.

Преместува фајл наместо да биде копиран. . . ?

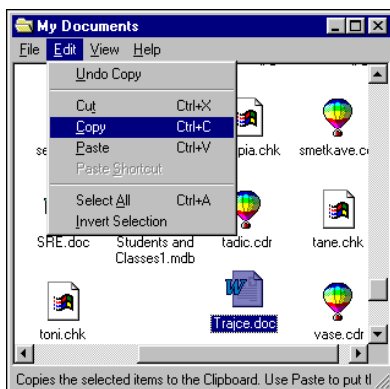
Веќе беше кажано дека Win95 при преместувањето на фајлови од диск на диск прави копија на фајлот, а не преместување. Доколку има потреба од префлување на фајлот тоа се прави така што откако сте го селектирале фајлот се притиска и задржува копчето [Shift] се додека фајловите не се премести до саканото место.

Може да се види дека фајлот ќе биде копиран по знакот + кој се појавува на иконата додека го влечете. Исто така може да се види дека ќе се креира патека за пронаоѓање на фајлот (shortcut)

според извитканата стрелка што се појавува на иконата.

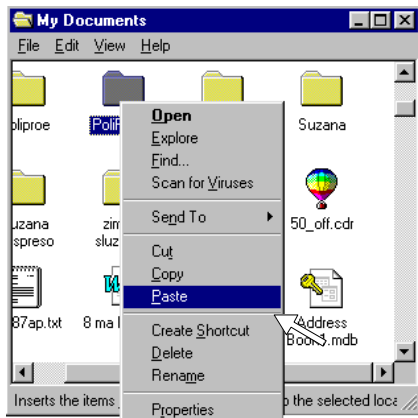
Преместува фајл од место на место, доколку не може да се видат двете места одеднаш. . . ?

Доколку не можете да го видите фолдерот или дискот на кој сакате да го префрлите фајлот, кликнете со десното копче на глумчето на фајлот (или фолдерот) кој сакате да го преместите или пак копираате. Ако сакате да го преместите фајлот од менито одберете Cut, а доколку сакате да го копираате одберете Copy.

Потоа селектирајте го фолдерот или дискот на кој сакате да го преместите (копираате) фајлот. Кликнете со десното копче на глумчето и изберете Paste.

На менито кое се појавува со притискање на

десното копче на глумчето постои и опција **Send to**. Доколку ја изберете оваа опција ќе ви се стават на избор неколку дестинации каде можете да го префрлите фајлот, меѓу кои и опцијата флопи диск A:. Опцијата **Send to** може да се прилагоди на Вашите потреби и да ви понуди избор на дестинации кои најчесто ги користите (дискови и фолдери). За оваа можност погледнете во секцијата "Прилагодување на Win95 кон корисникот".

Избегнуваат грешки кога се влечат фајловите. . . ?

Секогаш проверете дали е осветлена вистинската икона за дискот или фолдерот во која сакате да го извршите преместувањето пред да го отпуштите копчето на глумчето. Доколку не сте сигурни каде ќе го префрлите фајлот, притиснете го копчето [Esc] пред да го отпуштите копчето на глумчето со што се поништува започнатата операција.

Забелешка: доколку постојано ја изведувате операцијата со десното копче на глумчето во понудените опции се наоѓа и опцијата Cancel со која се поништува започнатата операција. Употребата на десното копче на глумчето секогаш резултира со појава на мени (избор на опции).

Преместува фајл од еден во друг фолдер во Explorer-от...?

Кликнете на дискот или фолдерот во кој се наоѓа фајлот кој треба да се премести. На тој начин фајлот се појавува во десниот прозорец на Explorer-от. Со помош на Scroll Bar-от во левиот прозорец изберете го дискот и фолдерот во кој сакате да го преместите фајлот. Потоа земете го фајлот, извлечете го до саканата дестинација и таму отпуштете го. Доколку не можете да го видите подфолдерот, кликнете на знакот + покрај името на фолдерот во кој истиот се наоѓа за да се отвори фолдерот. Онаму каде што има повеќе фолдери вгнездени еден во друг, оваа постапка треба да се изведе повеќепати додека да се дојде до подфолдерот што се бара.

Забелешка: Доколку кликнете на името на фолдерот наместо на знакот +, тогаш содржината на фолдерот ќе се појави во десниот екран и ќе го избрише фајлот кој предходно беше избран. Во експлорерот секогаш Ви се на располагање опциите Cut, Copy и Paste и можете да ги користите нив наместо drag and drop можноста.

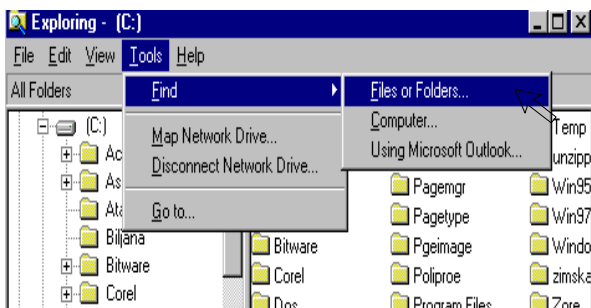
Отвараат два прозори со Explorer-от. . . ?

Доколку сте навикнати на користење на File Manager-от од старата верзија на Windows-от секако се прашувате како може да отворите два прозори, по еден за секој од дисковите, како што тоа се прави во File Manager-от.

Секогаш кога ќе кликнете со десното копче на глумчето врз опцијата Explore од копчето Start се отвара нов прозорец. На тој начин може да отворите два прозора и да го користите Explorer-от како стариот File Manager.

Втор прозорец со Explorer може да се отвори и доколку се наоѓате и работите со Explorer-от. Кликнете со десното копче на глумчето врз дискот или фолдерот со кој сакате да работите и од менито што ќе се појави изберете ја опцијата Open. Со оваа постапка ќе се отвори нов прозорец за фолдер. Потоа само кликнете со десното копче на глумчето иконата System мену и изберете Explore.

Пронаоѓа фајл во Explorer-от. . . ?

Притиснете на копчето [F3] за да се отвори дијалог прозорот на опцијата Find од менито со алатки на Explorer-от (Explorer's tool menu).

Селектира фајл од одреден тип во Explorer-от. . . ?

Можеби не е сосема очигледно но опцијата Find може да се користи и за селектирање на фајлови. Кликнете со десното копче на глумчето во левиот прозорец на Explorer-от, и тоа врз фолдерот од кој сакате да ги селектирате фајловите. Од менито што ќе се појави изберете ја опцијата Find. Истото може да се постигне и доколку прво се избере фолдерот, а потоа се притисне копчето [F3].

Во просторот предвиден за впишување на името на фајлот внесете некој филтер за фајловите. На пример филтер би претставувало доколку за име на фајлот внесете "*.txt", што како резултат на пребарувањето ќе ги даде сите фајлови кои имаат екстензија txt. Исто така филтер би претставувало и доколку внесете "pr*.*", што како резултат на пребарувањето ќе ги даде сите фајлови чие име почнува на "pr", без разлика на екстензијата со која завршуваат и го карактеризира типот на фајлот (на пример "proba.txt", "proba.doc", "promet.xls" и т.н.. Се гледа дека знакот астерикс (*) може да го замени било кој карактер или група карактери и се користи како џокер.

Доколку сакате да ги селектирате сите текст фајлови (сите фајлови со екстензија txt, во просторот за името внесувате "*.txt". Во долниот прозорец ќе добиете листа на сите текст фајлови. Можете да ги селектирате сите овие фајлови со притискање на комбинацијата на тастерите [Ctrl] и A. Зачудувачки, но селектираните фајлови може да се извлекуват од прозорецот Find, да се преместуваат и испуштаат во некој друг фолдер, друг диск, дури и на Desktop-от. Друга можност е врз селектираните фајлови да

кликнете со десното копче на глумчето и да добиете мени во кое ја избирате саканата акција.

Гледа содржината на фајлот... ?

Кликнете со десното копче на глумчето врз некој фајл и од менито кое ќе го добиете изберете ја опцијата Quick View. Оваа постапка овозможува да се види содржината на повеќето од документите без при тоа да се вчита програмот во кој истиот е изработен. Mikrosoft испорачува можност за гледање во најголем број од типовите на фајлови. Некои апликации при нивното инсталирање ја додаваат и можноста за гледање на содржината и на фајловите изработени во таа апликација.

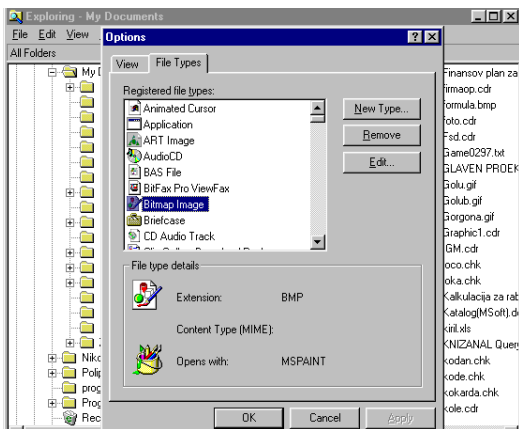
Менува поврзаноста на некој фајл со некоја апликација... ?

Кога двапати ќе кликнете врз некој фајл најчесто со фајлот се отвара и апликацијата во која е тој изработен. Оваа поврзаност на фајлот со апликацијата е воспоставена кога апликацијата е инсталирана и се чува во Windows Registry.

Доколку утврдите дека некоја апликација не се отвара при двојно кликување врз фајл изработен во истата треба да го сторите следното: Најпрво стартувајте го Explorer-от и изберете го фајлот кој припаѓа на типот на фајлови кои сакате директно да повикуваат некоја апликација. Кликнете со десното копче на глумчето врз избраниот фајл и од менито изберете ја опцијата Properties. Направете забелешка за типот на фајлот (оваа забелешка може во себе да го содржи и името на програмот, на пример нешто како "Photo-Paint Image"). Затворете го прозорецот Properties и од менито на Explorer-от селектирајте ја опцијата View, а во неа изберете Options. Во прозорецот во кој се избира типот на фајлот (File

Types) се наоѓа простор означен како "Registered file type". Тука изберете го типот на фајлот што го сакате. Погледнете ги податоците за екстензијата кои се наоѓаат под тој простор.

Доколку се појавува само една екстензија. . .

Доколку се појави само една екстензија тогаш кликнете на копчето "Remove" и одговорете "Yes" со кликување со глумчето на пораката за внимание која ќе ја добиете. Затворете го прозорецот "Options". Сега вратете се во Explorer-от, на избраниот фајл кликнете со десното копче на глумчето и од менито кое се појавува изберете ја опцијата Open With. Во приложената листа на апликации која се појавува со изборот на оваа опција изберете ја апликацијата која што сакате да се отвори со избраниот тип на фајлови. Внимавајте опцијата за постојана употреба на избраната апликација при отварање на тој тип фајлови (Always use this program to open this file) да е нотирана. (Доколку апликацијата што ја сакате ја нема на листата кликнете на копчето Other... и побарајте ја

апликацијата во прозорецот со фолдери. Откако ќе ја најдете апликацијата изберете Open). Ако сакате може да го внесете името на апликацијата во просторот предвиден за описи (description box). Притиснете OK за да се отвори фајлот и податоците за негово постојано отварање со саканата апликација да се запишат во Registry.

Доколку се појават повеќе екстензии. . .

Ако се појави повеќе од една екстензија тогаш треба да се изврши повеќе работа. (Напредните корисници може да се обидат директно да ги извршат измените во Registry, што не се препорачува на почетниците.) Ископирајте ги сите екстензии кои се појавиле во детали. Можеби има повеќе

екстензии отколку што може да видите, особено со графичките фајлови. Поради тоа кликнете на екстензиите за да се појави текстуалниот курсор и да

ги користите курсорските копчиња за да се движите низ екстензиите и да ги видите сите. Сега бидете внимателни, бидејќи доколку изберете Remove сите врски на овие типови на фајлови ќе бидат избришани од Registry. Тука може да има врски на овие фајлови со некои други апликации (што е карактеристично за графичките фајлови), во кој случај може да продолжите и да ги отстраните овие врски со избор на Remove.

Сега треба да се префрлите во Explorer-от и да проверите дали сите овие типови на фајлови со кои работевте се поврзани со некоја апликација. (Ако не се поврзани се појавува Windows иконата). Ако не се поврзани тогаш избирате еден од типовите на фајлови, кликувате врз него со десното копче на глумчето и од менито ја бирате опцијата Open With. Во приложената листа на апликации која се појавува со изборот на оваа опција изберете ја апликацијата која што сакате да се отвори со избраниот тип на фајлови. Внимавајте опцијата за постојана употреба на избраната апликација при отварање на тој тип фајлови (Always use this program to open this file) да е нотирана. (Доколку апликацијата што ја сакате ја нема на листата кликнете на копчето Other... и побарајте ја апликацијата во прозорецот со фолдери. Откако ќе ја најдете апликацијата изберете Open). Ако сакате може да го внесете името на апликацијата во просторот предвиден за описи (description box). Притиснете ОК за да се отвори фајлот и податоците за негово постојано отварање со саканата апликација да се запишат во Registry.

Преминува, набрзина, од еден во друг фолдер или диск во Explorer-от. . . ?

Притиснете ја комбинацијата на копчиња [Ctrl] и G и внесете го името на фолдерот или дискот (или пак компјутерот, доколку работите во мрежа) на кој сакате да се префрлите.

Копира дискета. . . ?

Доколку сакате да направите копија на некоја дискета, но имате само еден драјв, кликнете со десното копче на глумчето на иконата за Flopy Drive во My Computer или Explore и изберете Copy Disk.

Организира работата во нов фолдер. . . ?

После извесно време на користење на Вашиот компјутер доаѓате во ситуација кога вашите работни фајлови (документи, слики, табеларни пресметки и сл) се расфрлени по целиот диск на компјутерот. Како треба да ги реорганизирате овие фајлови за полесно да ги пронаоѓате и поедноставно да се изведува заштитното преснимување (Backup) на овие фајлови.

Можеби на прв поглед изгледа дека се што треба да направите е да ги префрлите групите на фајлови од еден во друг фолдер со примена на drag and drop опцијата, но доколку вака постапите вашите апликации може повеќе да не функционираат исправно. Можеби сте забележале дека секој пат кога инсталирате некоја апликација истата креира фолдер во кој се впишуваат фајловите кои вие ги изработувате. Овој фолдер се нарекува работен фолдер. Доколку ги преместите фајловите и Вие и Вашата апликација ќе бидете збунети и ќе имате проблеми да најдете каде се преместени фајловите.

Најчесто се што треба да направите е да го најдете програмскиот фајл со Explorer-от (или неговиот shortcut), да кликнете со десното копче, од менито да изберете Properties и да извршите измена на патеката што укажува каде се наоѓа работниот фолдер кон Вашиот нов фолдер. Патеката има форма на име на дискот (на пример C:) проследено со име на фолдерот (имиња на фолдерите), кои се одделени со обратна коса црта (\). Доколку го внесете името на вашиот нов фолдер да речеме Mail, како подфолдер на фолдерот MyDocs, тогаш патеката ќе биде C:\MyDocs\Mail.

Кај некои програми треба да се внесе и во нивната Preferences дека работниот фолдер за нивните фајлови е променет. Најчесто Preferences или опцијата Configure се наоѓаат како избор во менијата на самите апликации. После преместувањето на фајловите, веднаш треба да се смени работниот фолдер. Ова е особено важно за програмите за комуникации кои ги складираат пораките и фајловите во нивните фолдери. Можеби сакате да креирате и фолдери за Upload и Download за овие програми. Одржувањето на Вашите фајлови добро организирани не само што Ви овозможува лесно да ги пронајдете, туку многу помага и на ефикасно заштитно преснимување на фајловите (бекап). Доколку нешто се поремети со вашите фајлови секогаш ќе можете ефикасно да ги повратите од бекап копијата.

Заштитуваат фајловите. . . ?

Заштитното преснимување на Вашата работа е значаен дел од грижата за Вашиот компјутер. Никогаш не се знае кога може да откаже Вашиот хард диск. Досега сме виделе расипани хард дискови стари само неколку месеца но и такви кои беспрекорно работат по пет и повеќе години.

Можно е да чувате копии од целата своја работа на дискети, но копирањето на секој фајл на дискета троши многу време, а потребни се и многу дискети. Бекапот автоматски ги обработува и компресира податоците, па на една дискета може да се снимат многу повеќе податоци.

Најдете ја опцијата Backup во менито Programs, Accesories, System Tools. Стартувајте го бекапот и кликнете да го отворите прозорецот наречен backup. Тука се покажува прозорец сличен на прозорецот на Explorer-от, со таа разлика што покрај секој фолдер се наоѓа едно квадратче во кое треба да се изврши маркирање. Со кликување на Textbox-от се врши избор кои фолдери и фајлови да бидат вклучени во бекап копијата. Доколку се кликне во квадратчето покрај името на фолдерот селектирани се сите фајлови кои се наоѓаат во тој фолдер.

Доколку целата Ваша работа ја организирате во еден фолдер, на пример како во фолдерот My Documents, тогаш бекапот е многу едноставен. Само кликнете на квадратчето што се наоѓа пред името на фолдерот My Documents, потоа кликнете на копчето Next Step. Кликнете на дестинацијата каде сакате да се сними бекап копијата, на пример диск A:, и на крајот кликнете на копчето Start Buton.

Прави редовна заштита на некои фајлови. . . ?

Одете во Backup опцијата и изберете го фолдерот или фајловите на кои сакате да направите бекап. Изберете ја опцијата Next Step и селектирајте го дискот на кој треба да се сними бекап копијата. На ова место прекинете ја редовната постапка и изберете ја опцијата Save As од менито File. Внесете име за бекап копијата кое лесно ќе го препознаете (на пример Работа, ако се тоа Вашите работни фајлови).

Следниот пат кога сакате да направите бекап на истите фајлови кога ќе го стартувате бекапот од менито изберете File, Open File, и изберете го името на фајлот за кој сакате да направите бекап (Работа).

Избегнува постојано правење заштита на исти фајлови... ?

Полниот бекап ги копира сите фајлови кои сте ги избрале секогаш кога ќе го стартувате бекапот. Доколку имате толку многу фајлови, што ова станува многу трудоинтензивно, може да изберете диференцијален бекап, кој што ги снима само фајловите кои биле променети од последното правење на бекапот.

После вчитувањето на податоците за бекапот, или пак изборот на фолдерите и фајловите, изберете Options од менито Settings. Кликнете на прозорот за Backup и изберете ја опцијата Differential.

Забелешка: Овие изменети фајлови треба да се снимаат на посебни дискети и да се искористат заедно со копијата на полниот бекап во случај на потреба на комплетно обновување на податоците од бекап копиите.

Обновуваат заштитените фајлови... ?

За разлика од обичните копии, фајловите што се наоѓаат на бекап копијата не можете да ги преместувате или копирате со стандардните drag and drop можности, ниту пак со примена на Explorer-от. За да ги преснимите овие фајлови треба да изберете Backup и да кликнете за да се отвори прозорот Restore. Кликнете на дискот на кој се наоѓаат бекап копиите и потоа кликнете на името на бекапот од кој сакате да ги обновите фајловите. Кликнете на Next Step, потоа означете го секој фолдер во кој сакате да се обноват фајловите. Кога ќе ја изберете опцијата

Start Restore, фајловите ќе се преснимаат во нивните оригинални фолдери.

4. RECYCLE BIN

Win 95 ги сместува сите фајлови кои ги бришете од вашиот хард диск во еден фолдер наречен Recycle Bin. Потоа овие фајлови кои се сместени во овој фолдер може повторно да се преснимаат на некое друго место. Ова е посебно практично доколку случајно избришете некој фајл кој се уште ви е потребен.

Како се ... ?

Брише фајл. . . ?

Најдете го фајлот што сакате да го избришете со помош на Explorer-от (кликнете со десното копче на глумчето на копчето Start за да ја добиете оваа опција). Селектирајте го фајлот со кликање на левото копче на глумчето врз неговото име и притиснете на Delete од тастатура.

Друга можност е да го извлечете фајлот директно до иконата Recycle Bin на Вашиот Desktop.

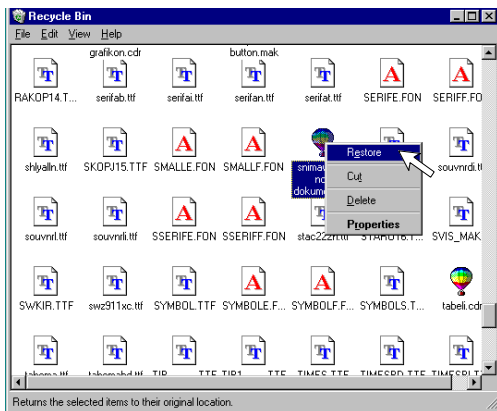
Забелешка: фајловите кои се наоѓаат на дискета не се преместуваат во Recycle Bin дури и ако сте извршиле нивно истегнување до иконата.

Враќа фајлот кој несакајќи е избришан. . . ?

Кликнете два пати на иконата Recycle Bin која се наоѓа на Вашиот Desktop. Кликнете со десното копче на глумчето врз името на фајлот кој сакате да го повратите и кликнете на опцијата Restore.

Празни Recycle Bin. . . ?

Кликнете со десното копче на глумчето врз иконата Recycle Bin и изберете ја опцијата Empty Bin. Оваа постапка треба да ја спроведувате одвреме навреме поради тоа што фајловите кои сте ги избришале сеуште зафаќаат место на Вашиот хард диск.

Врши автоматско празнење на Recycle Bin. . . ?

Чувањето на најскоро избришаните фајлови во Recycle Bin-от може да биде добро решение. За да ја добиете оваа можност треба да ја лимитирате неговата големина со притискање на десното копче

на глумчето врз иконата Recycle Bin и избирање на опцијата Properties. Ќе видите еден лизгач кој ја покажува максималната големина на Recycle Bin-от. Кога овој простор ќе се наполни до крај, најстарите фајлови во Recycle Bin-от автоматски ќе бидат избришани за да се отвори простор за снимање на новите избришани фајлови.

Доколку имате голем хард диск добро е големината на Recycle Bin-от да ја подесите на околу 1% од големината на хард дискот.

Брише фајл без тој да биде сместен во Recycle Bin. . . ?

Изберете го фајлот и притиснете и задржете го копчето [Shift] додека го притискате копчето [Delete]. Оваа постапка изведувајте ја само за фајлови за кои сте сосема сигурни дека сакате да ги избришете.

5. ПРИЛАГОДУВАЊЕ НА Windows95 КОН ПОТРЕБИТЕ НА КОРИСНИКОТ

Тука се дадени некои сугестии кои може да ви ја олеснат употребата на Win95. Не мора да спроведете ниту една од овие сугестии, но можеби некои од нив ќе ви се сторат практични и би сакале да ги употребите.

Пред се мора да се биде внимателен и да не се менува основниот начин на кој функционира Win95. Доколку промените премногу аспекти на Desktop-от и алатките на Windows-от, останатите луѓе кои го користат Вашиот компјутер нема едноставно да се навикнат на тие промени.

Desktop-от на Win95 е метафора за Вашето работно биро. Win95 при инсталацијата дава една чиста површина како десктоп. Тоа наликува на нова канцеларија во која влегувате за прв пат. Работното биро е празно и чека на Вас да поставите слики на Вашите блиски, календари, папки и регистри спремни да се употребат со едно кликување на глумчето.

На десктопот може да ги поставите Вашите омилени програми и од тука да ги стартувате со

двојно кликување со глумчето. Се што сакате да се наоѓа на Вашето работно биро, како што е дигитрон, телефон или факс, сето тоа можете да го поставите на десктопот на Win95.

Бидете внимателни да не направите збрка со Вашиот десктоп. Нема потреба баш се да се наоѓа на десктопот. Најголем број од апликациите најдобро е да се сместени кај копчето Start.

Како се ... ?

Става програм на десктопот. . . ?

Било кој програмски фајл може да се извлече од неговиот фолдер и да се постави на десктопот. Додека го извлекувате фајлот една извиткана стрелка која се појавува на иконата ќе Ви даде на знаење дека не го преместувате програмскиот фајл туку се креира shortcut. Тоа едноставно е само една икона која му покажува на Вашиот компјутер каде да го побара програмскиот фајл, така да со двојно кликување може истиот да се стартува.

Треба да сфатите дека ова не е најдобар начин за употреба на десктопот. Меѓутоа иако сте се навикнале на гужвата од икони кои сте ги користеле со програм менаџерот на Win3.1, сепак најдобро е иконите за програмите кои најчесто ги користите да ги поставите да ги поставите на копчето Start.

Става програм на менито Start. . . ?

Извлечете го било кој програм од прозорецот на фолдерот или пак од прозорецот на Explorer-от и директно испуштете го на копчето Start. Програмот автоматски ќе биде додаден на менито Start.

Забелешка: Доколку сакате да ги најдете shortcut-овите за стартување на програмите кои се

наоѓаат на менито Start побарајте ги со Explorer-от во фолдерот Windows\Start Menu. Доколку сакате да го смените името на некоја shortcut икона кликнете на неа со десното копче на глумчето и потоа изберете ја опцијата Rename од скриеното мени.

Става икона за диск драјв на десктопот. . . ?

Направете двоен клик на иконата My Computer за да го отворите фолдерот. Извлечете ја иконата за диск драјвот на десктопот. Ова ќе креира shortcut до диск драјвот. Доколку сакате да го промените името на дискот кликнете на иконата со десното копче на глумчето и од понуденото мени изберете ја опцијата Rename.

Става принтер на десктопот. . . ?

Двапати кликнете на иконата My Computer, а потоа двоен клик на фолдерот Printers за истиот да се отвори. Земете ја иконата на принтерот што ја гледате и извлечете ја на десктопот - ова ќе креира shortcut до принтерот.

Ова е посебно корисно доколку принтерот престане со печатење на средина на некој документ поради заглавување на хартија или друга причина. Со двоен клик на иконата со принтерот ќе се појави Print Manager-от и од тука може да го стопирате принтерот, да го избришете неиспечатениот остаток од документот кој чека за печатење после отстранувањето на појавениот проблем и т.н.

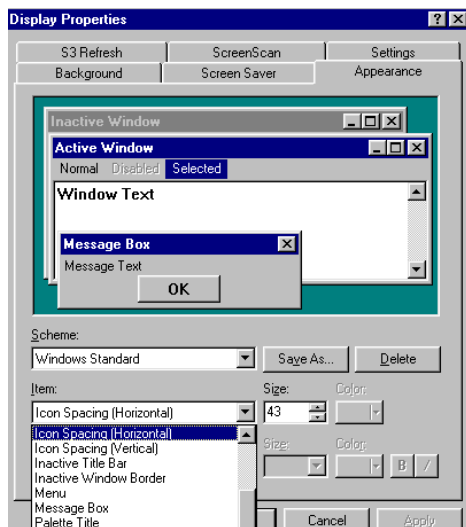
Става телефон на десктопот. . . ?

Доколку имате инсталирано модем на Вашиот компјутер можете релативно едноставно да го поставите телефонскиот бирачел на десктопот.

Отворете го Explorer-от и погледнете во Windows\Start Menu\Programs\Accessories и најдете го Phone Dialer (доколку не е тука, побарајте го Phone Dialer-от во Windows фолдерот). Откако ќе го најдете кликнете на него со десното копче на глумчето и задржете го копчето се додека не го извлечете на десктопот. Оваа постапка креира shortcut.

Средуваат иконите на десктопот. . . ?

Доколку сакате Win95 уредно да ги среди иконите на Вашиот десктоп наместо Вас, кликнете со десното копче на глумчето врз десктопот. Од менито изберете ја опцијата Arange Icons, а потоа означете ја опцијата Auto Arange која Ви е понудена.

Доколку сами сте ги средиле иконите на начин кој Ви одговара и сакате да го зачувате за

понатамошна употреба тогаш кликнете со десното копче на глумчето врз десктопот и од понуденото мени изберете Line Up Icons (пред тоа треба да се уверите дека Auto Arrange опцијата не е означена за употреба).

Менува растојанието помеѓу иконите на десктопот. . . ?

Кликнете со десното копче на глумчето врз десктопот. Уверете се дека опцијата Auto Arrange е вклучена. Прво кликнете на Properties и потоа изберете го прозорецот Appearance. Од овде изберете ја опцијата Icon Spacing (Vertical), а потоа променете го растојанието кое е дадено во пиксели (точки). Повторете ја истата постапка за Icon Spacing (Horizontal). На крајот кликнете на Apply за да видите што сте направиле.

Ставаат моите документи на десктопот. . . ?

Било кој фајл може да се земе од некој фолдер или пак од Explorer-от и може да се извлече на десктопот. При тоа треба да се внимава поради тоа што оваа постапка ќе го премести фајлот во Desktop фолдерот и можеби апликацијата во која е тој изработен веќе нема да може да го пронајде.

Подобар начин за да се обезбеди брз пристап до многу често употребуваните документи е да се кликне со десното копче на глумчето врз документот, да се извлече до десктопот и да се избере опцијата Create Shortcut. Оваа постапка го остава фајлот на своето место, а иконата на десктопот му укажува на компјутерот како брзо да го најде фајлот.

Можеби мислите дека е подобро доколку сите ваши документи и фолдерот во кој ги чувате ги сместите на десктопот. Повторно кликнете со десното копче на глумчето и извлечете го фолдерот

на десктопот за да се креира shortcut. Двојно кликување врз оваа икона ќе ви овозможи преглед низ сите Ваши документи. Двојно кликување врз некој од документите ќе ја отвори апликацијата во која е изработен фајлот, ќе го вчита фајлот и може директно да се работи на него.

Крие Taskbar-от. . . ?

Кликнете со десното копче на глумчето на Taskbar-от, изберете ја опцијата Properties, а потоа маркирајте ја опцијата Auto Hide. Доколку постапите на овој начин Taskbar-от нема да се гледа, а ќе се појавува секој пат кога со глумчето ќе дојдете до најдолната позиција на екранот.

Преместува Taskbar-от на горниот дел или на страна на екранот. . . ?

Кликнете на било кој празен дел на Taskbar-от и задржете го копчето со што може да го извлекувате Taskbar-от во било која позиција.

Зголемува Taskbar-от. . . ?

Со поинтерот на глумчето "фатете" некоја од страните на Taskbar-от и повлекувајте ја со што се менува големината. Во таков случај останува помал простор за прикажување на апликациите.

Враќа на Desktop-от. . . ?

Доколку сте ги максимизирале сите прозорци на апликациите кои ги користите за да добиете што е можно поголем работен простор, како ќе се вратите на Desktop-от?

Еден од начините е да се минимизира апликацијата. Тоа може да се направи или со

кликнување со десното копче на глумчето врз Taskbar-от и избор на опцијата Minimise All Windows од менито, или пак со кликнување со левото копче на глумчето врз Taskbar-от и откуцување на комбинацијата на копчињата [Alt] и M. За повторно да се наголемат прозорците кои сте ги намалиле повторно кликнете со десното копче врз Taskbar-от и изберете ја опцијата Undo Minimise All.

Доколку имате Win95 тастатура миоже да ја притиснете комбинацијата на копчињата [windows] и M за да ги минимизирате апликациите.

Става Desktop-от на Taskbar-от. . . ?

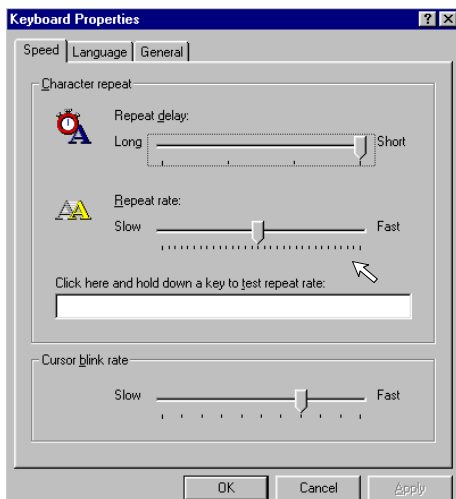
Најверојатно на Desktop-от ќе поставите икони за дисковите, икони за вашите најупотребувани апликации и фајлови и на крајот тоа ќе го покриете со прозорците на апликациите кои ги користите. Дали има начин да се дојде до Desktop-от без да се минимизираат сите овие прозорци?

Решение на овој проблем е да го ставите десктопот на копчето Start или пак тој да се вклучи во фолдерот Startup. Меѓутоа можно е десктопот да се постави и на Taskbar-от. За да го направите ова кликнете два пати врз иконата My Computer и прикажете го Toolbar-от од опциите на менито View. Во листата која ви се нуди кликнете на десктоп иконата. Димензионирајте го и аранжирајте го новиот прозорец на фолдерот Desktop (кликнете со десното копче на глумчето на некој празен простор на прозорецот, што ќе ви овозможи да ги добиете опциите за аранжирање), а потоа минимизирајте го.

Кога ќе го исклучите Windows-от, не го затворајте фолдерот desktop. Покрај тоа што компјутерот ќе падне, следниот пат кога ќе го стартувате Windows-от, десктопот се уште ќе биде на Вашиот Taskbar.

Менува брзината на повторување на копчињата. . . ?

Отворете го Control Panel од иконата My Computer и направете двоен клик на иконата Keyboard. Брзината на повторување на карактерите на тастатурата се подесува со помош на еден лизгач, а на истиот начин се подесува и траењето на каснењето пред да почне повторувањето на карактерот.

Менува јазикот на тастатурата. . . ?

Често пати се наоѓате во ситуација кога треба да употребите некој акцентиран карактер, кои се употребуваат на пример во Францускиот јазик.

Постои можност да се промени јазикот на тастатурата во Win95. Ова се прави преку отворање на Control Panel од иконата My Computer (или со избор на опцијата Settings од менито Start) и потоа двоен клик на иконата Keyboard. Изберете го прозорецот Language и потоа изберете Add за да добиете една листа на избори. Во листата изберете ја опцијата Properties за тука да изберете јазик (распоред) на тастатурата според Вашите потреби.

Избира друг курсор на глумчето. . . ?

Доколку имате проблеми да го видите стандардниот поинтер на глумчето Ви се нуди можност истиот да го промените на тој начин што влегувате во Control Panel и потоа двоен клик на иконата Mouse. На прозорецот Properties може да изберете нов изглед на курсорот. Во прозорецот Motion може да му додадете на курсорот и еден траг, што е посебно корисно доколку користите LCD екран.

Доделува на секој корисник негов посебен десктоп. . . ?

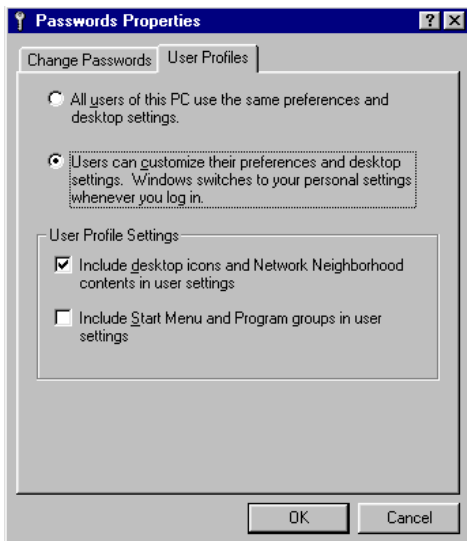
Доколку неколку корисници го користат истиот компјутер најверојатно секој од нив сака да работи на десктоп кој самиот го аранжирал и најдобро се снаоѓа со него. За жал не постои брз начин за префрлување од еден во друг десктоп. За да се активира можноста за креирање на нов изглед на десктопот треба да се активира User Profile што се изведува преку селектирање на Log On како различен корисник од менито Shut Down.

За да се овозможи Win95 да се користи од повеќе корисници треба од Control Panel да отворите Passwords. Кликнете на прозорецот User Profile и отворете го. Тука означете ја опцијата која

овозможува корисникот да го прилагоди програмот на своите желби.

Сега може да изберете дали корисниците ќе имаат нивни посебни мениа на копчето Start, дали ќе имаат посебен десктоп со маркирање на потребните опции. Кликнете на копчето OK за да завршите со работата и одговорете со Yes на прашањето дали Windows-от да се стартува повторно.

Koга Win95 повторно ќе се стартува на почетокот ќе побара да се внесе името на корисникот (User Name) и неговата шифра (Password). Откако сте ги внеле овие податоци извршете ги саканите измени на десктопот и повторно исклучете го Windows-от и повторно стартувајте го за да биде спремен за измените на наредниот корисник. Секој корисник ќе треба да го внесе своето име и шифра и тогаш ќе може да ги изврши промените на својот сопствен десктоп.

Се разбира дека ви е јасно дека доколку не сакате другите корисници да правад неред по Вашиот десктоп, тогаш секогаш после завршувањето на работата излезете од Windows-от (Shut Down) и изберете шифра која е различна од оние на другите корисници.

Менува изгледот на икона. . . ?

Понекогаш сликата на иконата за некоја апликација не е најјасна, или пак користите DOS апликации за кои нема икони.

За да се промени иконата за некоја апликација кликнете со десното копче на глумчето врз нејзиниот shortcut (најчесто се наоѓа во фолдерот на Windows Start менито), потоа изберете Properties и отворете го прозорецот Shortcut. После тоа кликнете на копчето Change Icon. На почетокот пребарувањето за уште икони се изведува во извршниот фајл на апликацијата. Доколку тука нема некоја икона која Ви одговара, кликнете на копчето Browse, влезете во фолдерот Windows и селектирајте го фајлот Moricons.dll. Алтернативно иконите кои ги користи Win95 може да се најдат и во фајлот Shell32.dll во фолдерот Windows\System.

За да се промени иконата за некој тип на фајлови, отворете го Explorer-от кликнете на опцијата View од менито и изберете Options.

Потоа отворете го прозорецот File Types и кликнете на типот на фајлови каде сакате да ја измените иконата во листата која ви е понудена. Прво кликнете на копчето Edit и потоа на Change Icon. Сега може да ги видите иконите кои може да се придружат на фајловите, а Ви се на располагање во апликацијата. Доколку ниту една од овие икони не Ви се допаѓа, едноставно употребете ја опцијата Browse, како што беше погоре опишано.

Менува скринсејверот (заштита на екранот). . . ?

Кликнете со десното копче на глумчето на површината на десктопот, од менито изберете Properties и потоа отворете го прозорецот Screensaver. На располагање ви се нуди избор од повеќе различни скринсејвери кои се прикажани во една листа и можете да го изберете било кој од приложените.

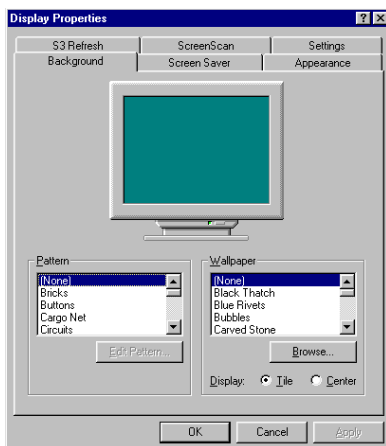
Доколку Вашиот монитор на себе ја има ознаката за штедење на енергија (свезда на која е напишано Energy Save) треба да знаете дека самата ознака не значи ништо и не штеди енергија. За да ја искористите оваа можност на мониторот треба прво коректно да го инсталирате и вклучите користењето на оваа опција. Ова се изведува во Setings. Избирате Change Display Tipe и тука го селектирате Вашиот монитор од листата која ви е на располагање. Доколку Вашиот монитор не е наведен на таа листа и не можете да го најдете токму тој тип, одберете го типот кој е најблиску до Вашиот и проверете дали е маркирана опцијата Energy Star.

Сега вратете се на прозорецот Screensaver и подесете го времето на исклучување во квадратчињата Low Power Standby и Power off. Најверојатно не сакате Вашиот монитор да се исклучува на секои неколку минути доколку не го употребувате. Оптимално време на исклучување би било после 10-15 минути неупотреба на компјутерот. Оваа функција ќе ја намали потрошувачката на електрична енергија од околу 130W на само 5W, така да нејзината употреба може да биде многу рентабилна.

Менува позадината на екранот и боите. . . ?

Како позадинска слика на Вашиот десктоп може да ја искористите било кој фајл со слика со

екстензија *.bmp, па дури и скенирани слики на Вашето семејство, доколку тоа го сакате. Снимете го фајлот со сликата која сакате да ја искористите во Windows фолдерот (доколку има потреба може да ја снимите во *.bmp форматот со употреба на некој графички програм кој врши конверзија на графичките формати на сликите, како што е на пример Paint Shop Pro). Кликнете со десното копче на глумчето врз површината на десктопот и од менито изберете ја опцијата Properties, а потоа отворете го прозорецот Background. Сега Вашата слика треба да биде на листата за избор на позадина на десктопот. Доколку сликата која ја избравте не е доволно голема да го пополни целиот екран, пробајте ова да го исправите со примена на копчето Tile.

Имајте на ум дека сликата на позадината троши дел од работната меморија на Вашиот компјутер, особено ако сликата е богата со детали. Дури и кај компјутерите кои имаат 8 MB RAM може да се примети дека е потребно подолго време за

вчитување на апликациите, доколку користите позадинска слика на Вашиот десктоп. Наместо ова можеби ќе се одлучите само да ја промените бојата на десктопот. Листата за избор на боите и шарите на десктопот се наоѓа веднаш до листата за избор на позадината (доколку не сакате да ја менувате бојата и шарата на позадината изберете None). За да ги видите можните комбинации на бои за изгледот на насловите и позадините во Windows-от активирајте го прозорецот Appearance. Бојата на десктопот се бира од приложената листа. Постои можност вака избраната комбинација на бои да ја снимите во фајл со сопствено име со притискање на копчето Save As што понатаму ќе Ви овозможи да се префрлате од една во друга комбинација на бои.

Доколку сакате да одите уште понатаму со овие измени, Plus Pack-от на Win95 содржи систем за измени на се што се однесува на изгледот и звукот и вклучува неколку интересни теми.

6. ПРИМЕРИ И СОВЕТИ ЗА КОРИСТЕЊЕ НА WINDOWS95

Како се ... ?

Обновува изгубениот простор на дискот. . . ?

Вашиот компјутер не е непогрешив во раководењето со хард дискот. Тој тоа го прави најдобро што може, но секогаш има ситуации кога работите тргнуваат на лошо и на крајот завршувате со помалку слободен простор на дискот, отколку што мислите дека имате.

Ако било кога сте имале проблеми со Windows-от и сте биле принудени насилно да излезете од програмот или пак сте го исклучиле компјутерот без предходно да го затворите Windows-от, најверојатно некои од привремените фајлови кои ги креира Windows-от се останати на Вашиот хард диск. Сите овие фајлови се препознаваат по тоа што имаат екстензија *.tmp и најчесто се сместени во Windows\Temp фолдерот. Избришете ги сите овие фајлови со употреба на Explorer-от. Тоа се прави со селектирање на фајловите со притиснување на комбинацијата на копчињата [Ctrl] и A, а откако сте ги селектирале фајловите го притискате копчето [Delete].

Доколку во тој момент сеуште работите со некоја апликација, некои од овие привремени фајлови се можеби во употреба и во таков случај Windows ќе ве предупреди и нема да ви дозволи да ги избришете. Во таков случај обидете се да ги бришете фајловите

од крајот на листата, па нагоре, се додека не дојдете до оние фајлови кои Windows се уште ги користи.

Слика

На ваков начин сте ослободиле извесен простор на хард дискот и сега може да се обидете да повратите некои од фајловите кои се изгубиле додека сте имале проблеми со Вашиот систем.

Побрз начин да го исчистите дискот е да ја одберете опцијата Disk Cleanup од System tools. Оваа алатка ни овозможува да го ослободиме просторот на дискот на тој начин што ги локализира излишните фајлови кои можете да ги избришете.

Windows се труди точно да знае каде се наоѓа секој од фајловите на Вашиот хард диск. Меѓутоа, понекогаш добива впечаток дека два фајла се наоѓаат на ист простор на хард дискот. Овие фајлови се нарекуваат вкрстено-поврзани фајлови (cross-linked) и најчесто се појавуваат доколку насилно се излезе од Windows.

Алатката која се користи за да се поправи ваквата ситуација се нарекува ScanDisk и се наоѓа во менито Programs, Accessories, System Tools. Стартувајте го овој програм и изберете да се тестира Вашиот хард диск и тоа со Standard тип на тест. (Ако било кога сте загрижени за состојбата на Вашиот хард диск и мислите дека тој е оштетен поради тоа што губи фајлови, може да го стартувате многу потемелниот, но многу долготраен Thorough тест, кој ја тестира физичката состојба на површината на дискот.)

слика

Доколку ScanDisk пронајде некаква грешка на дискот, за истото Ве известува и Ви дава можност изгубените фрагменти на фајловите и вкрстено-поврзаните фајлови да ги снимите на дискот како копии на оригиналите. Овие обновени фајлови ќе

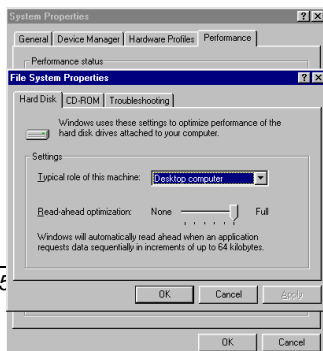
бидат сместени во родителскиот (коренскиот, основниот) фолдер на Вашиот хард диск и ќе бидат наречени File0001, File0002 и така натаму по бројчаниот редослед. Прегледајте ја содржината на овие фајлови и проверете дали содржат некои за Вас потребни податоци (овие фајлови најчесто се во парчиња). Ова можете да го сторите користејќи го Notepad-от. Избришете ги фајловите, кога ќе се осигурате дека немате никаква корист од нив.

Доколку не сакате да се заморувате со пораките за грешка, кои ги дава ScanDisk-от, изберете ја опцијата за автоматска корекција на грешките (маркирајте ја опцијата Automatically Fix Errors). Доколку не сакате да ги снимате изгубените фајлови, кликнете на копчето Advanced и изберете ја опцијата Delete која ги брише вкрстено-поврзаните фајлови и опцијата Free за изгубените сегменти на фајловите.

Оптимизира Win98 со Maintance Wizard. . . ?

Одберете го Maintance Wizard од System tools. Maintance Wizard Ви овозможува да го оптимизирате Win98, како што ви предлага во понудените опции во чекорите на волшебникот. (како на пример опциите: Scan disk, Clean up, итн.)

Забрзува пристапот на хард дискот до податоците. . . ?

Кај Win98 нема потреба од некои подобрувања на пристапот на хард дискот, како што беше тоа со Smartdrive-от кај предходните верзии на Windows-от. Сера системот користи сопствена VFAT (Virtual File Allocation Table - Виртуелна табела за алокација на фајловите), 32 битен заштитен фајл систем и бафер за предвременно читање на податоците. Големината на баферот може да се подеси во Control Panel /System/Performance. Извршете ги подесувањата на начин кој мислите дека е најдобар според тоа за што го употребувате компјутерот.

На Windows-от може да му помогнете со тоа што ќе се уверите дека фајловите се снимаат на хард дискот континуални сектори (сектори кои се наоѓаат еден до друг). Откако ќе го снимите фајлот, тој можеби е разделен во повеќе делчиња и снимен на различни места на дискот. Вие ова не можете да го видите, поради тоа што кога повторно го учитувате фајлот Windows повторно ги собира сите делчиња во една целина во меморијата. Меѓутоа како резултат на ова се приметувa мало успорување на работата и многуте светнувања на индикаторската сијалица на хард дискот, доколку фајлот е навистина лошо фрагментиран

Навистина вреди секоја недела да се посветат десетина минути за да се изврши дефрагментација на Вашите фајлови. Алатката со која ова се прави се наоѓа во Program/Accessories/System Tools и се вика Disk Defragmenter. (Доколку го имате инсталирано Plus Pack, можеби имате System Agent кој автоматски го стартува Disk Defragmenter-от секој ден).

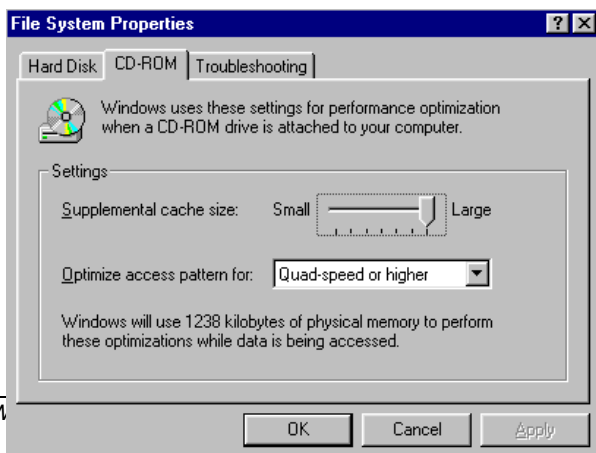
Стартувајте го Disk Defragmenter-от по завршувањето на работата со ScanDisk-от. Доколку сакате да гледате што се случува додека работи Disk Defragmenter-от кликнете на копчето Show Details и ќе видите како вашите фајлови се спојуваат во една

целина. Кога ќе го стартувате Disk Defragmenter-от за првиот пат дефрагментирањето на Вашиот диск може да трае многу долго, но доколку редовно го вршите дефрагментирањето времето потребно да се комплетира постапката постепено ќе се намалува.

Зголемува брзината на пристап на CD-ROM драјвот. . . ?

Win95 го подесува кеширањето (употреба на меморијата за да се забрза вчитувањето на фајловите) на пристапот кон CD-ROM-от за да се прилагоди кон брзината на Вашиот CD-ROM. Добро е да се провери дали е ова направено на оптимален начин и подесувањата се на оптималните вредности за да се добие најмногу од Вашиот компјутер.

Во Control Panel/System изберете Performance и тука кликнете на копчето File System. Сега ќе го отворите CD-ROM прозорецот на кој се наоѓа еден лизгач за подесување на големината на кешот (меморијата во која се врши кеширањето) и опција за избор на брзината на CD-ROM-от. Поставете го вториот на вистинската брзина на Вашиот CD-ROM драјв, доколку ова не е веќе добро подесено.

Под овој простор се наоѓа порака која покажува колкава количина на меморија се користи како дополнителен кеш (CD-ROM драјвовите имаат свој сопствен внатрешен кеш од околу 256 KB). Доколку имате малку меморија на располагање (да кажеме минималните 8 MB) или пак Вашиот CD-ROM драјв има добар кеш, можеби е најдобро стрелката на лизгачот да ја преместите кон помалите вредности на скалата.

Доколку имате проблеми со испрекинатата репродукција на видео фајловите од CD-то, обидете се да го подесувате лизгачот за да видите дали евентуално овие прекиди ќе се елиминираат. Немојте да мислите дека подесувањето на најголемата можна вредност за големината на кешот е и најдобро подесување за вашиот драјв.

Менува стартната слика на Win 98. . . ?

Кога се стартува Win95 на екранот се појавува анимиран битмапиран фајл кој се нарекува logo.sys. Овој фајл може да се замени со било која друга битмапирана слика снимена во фајл (фајл со екстензија *.bmp) со тоа што прво се менува името на на оригиналниот logo.sys фајл во некое друго име, а новиот фајл се нарекува logo.sys.

Фајловите logos.sys и logow.sys кои се наоѓаат во Windows фолдерот се двата екрана кои се појавуваат кога го исклучувате Windows-от и исто така може да бидат променети. (Доколку не можете да ги најдете овие фајлови во Explorer-от, одберете ги следните опции View, Options, Show All Files).

Добива менито на опции со кликување на десното копче на глумчето за повеќе фајлови. . . ?

Наместо селектирањето по принципот на ласо кое го изведувате со левото копче на глумчето, тоа

направете го со десното. Кога ќе го отпуштите копчето на глумчето ќе видите дека сте добиле мени со опции кое се однесува специјално на типот на фајлови кои сте го одбрале.

Запира отварањето на нов прозорец секој пат кога двапати ќе се кликне врз некој фолдер. . . ?

Доколку вршите пребарување низ фолдерите на дисковите, секогаш кога ќе отворите некој фолдер неговата содржина се појавува во нов прозорец. Сите овие прозорци може да делуваат збунувачки, а покрај тоа зафаќаат и драгоцени ресурси од меморијата.

За да се задржи прегледот само во еден прозорец секој пат кога го изведувате двојното кликување држете го притиснато копчето [Ctrl].

Затвораат сите повеќекратни прозорци само со едно кликување на глумчето. . . ?

Доколку додека сте ја гледале содржината на фолдерите сте отвориле повеќе прозорци, притиснете го копчето [Shift] и затворете го последниот прозорец што сте го отвориле. Сите предходно отворени прозорци исто така ќе се затворат.

Враќа од прозорецот на подфолдерот во прозорецот на родителскиот фолдер. . . ?

Употребете го копчето [backspace] за да се вратите назад во прозорецот на родителскиот фолдер.

Отвара прозорец на фолдер како прозорец на Explorer-от. . . ?

Притиснете го копчето [Shift] и двапати кликнете на некој фолдер и тој фолдер ќе се отвори како прозорец на Explorer-от.

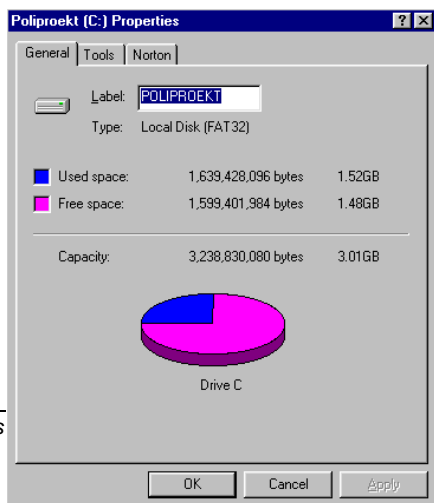
Гледа големината и бројот на сите фајлови и подфолдери во еден фолдер. . . ?

Кликнете со десното копче на глумчето врз иконата на некој фолдер или во неговиот прозорец и потоа изберете Properties.

Гледа колку од дискот е искористено, а колкав дел е слободен. . . ?

Кликнете со десното копче на глумчето на иконата на дискот и изберете Properties. Добивате графички и нумерички приказ на искористеноста на дискот.

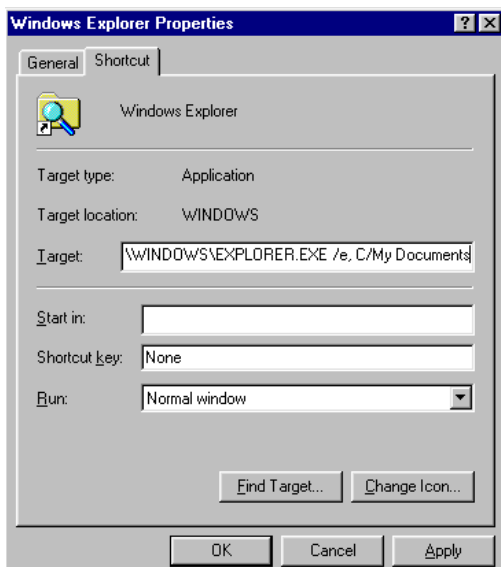
Од тука можете да извршите проверка на дискот или пак негова дефрагментација користејќи ги копчињата кои се наоѓаат на прозорецот Tools.

Поништува копирањето на некој фајл или пак друго дејствие. . . ?

Windows ги запишува сите ваши потези додека преместувате, копирате, бришете или го менувате името на фајловите. За да се види кои потези може да се поништат (Undo) кликнете на прозорецот на фолдерот со десното копче на глумчето. Поништувањето на последната извршена операција е секогаш можно со притискање на комбинацијата на копчињата [Ctrl] и Z.

Отвара Explorer-от секогаш во еден ист фолдер. . . ?

грижите поради "sys" екстензијата, овој фајл е всушност текстуален фајл во кој се наоѓаат опциите на конфигурацијата.

Прво променете го Read-Only атрибутот со примена на Explorer-от. Најдете го фајлот msdos.sys кој се наоѓа во коренскиот фолдер) доколку не можете да го видите изберете ги опциите View/Options и кликнете врз копчето Show All Files). Кликнете со десното копче на глумчето врз фајлот msdos.sys и од понуденото мени изберете Properties и потоа кликнете на местото за маркирање на Read-Only опцијата за да ја инактивирате. Кликнете на ОК за да ги снимите промените.

Промените (едитирањето) на fajlot msdos.sys можете да ги изведете со кликување со десното копче на глумчето, избор на опцијата Open With и потоа избор на Notepad. Помеѓу подесувањата во Options можеби ќе ја најдете линијата:

Boot menu = 0

Доколку ја промените оваа линија или додадете нова линија со содржина:

Boot menu = 0

Менито кое го добивте со притискање на копчето [F8] ќе се појавува самото при секое вклучување на компјутерот. Можни се и други опции, како на пример оние што се прикажани подолу, но немојте да мешате многу по овие опции, не барем се додека наполно не се уверите што навистина правите со таа опција.

BootMenuDefault.....	овозможува дифолт избор во стартното мени на Win95
BootMulty=1.....	Ви овозможува системот да се подигне во предхоните верзии на DOS или Windows.

BootWin=0.....	Системот се подигнува во верзијата на DOS 6 или Windows3.x (со употреба на Autoexec.bat)
BootGUI=0.....	Се стартува само DOS 7 (ако BootWin=1) без вчитување на Win95

Најверојатно ќе има потреба овие опции да ги употребувате во комбинации за да постигнете некое сакано дејствие (како што е на пример BootMulti=1 и BootWin=0).

Откако ќе ги снимите измените кои сте ги направиле во msdos.sys фајлот, повторно направете го фајлот Read-Only, со повторно маркирање на опцијата во Properties.

Прави почетно мени. . . ?

Можно е да направите Ваше сопствено мени кое ќе се појавува при вклучување на компјутерот со модифицирање на Config.sys фајлот. Овој фајл, заедно со фајлот Autoexec.bat сеуште се читаат пред да се стартува win95, но доколку се користи само Win95 овие фајлови може и да се наполно празни.

За да го направите менито додадете ги го во Config.sys фајлот следните измени:

```
[menu]
Menuitem=label, description
Menuitem=label2, description2
```

и пишувате вакви линии се додека не стигнете до бројот кој одговара на бројот на изборни можности кои сакате да ги дадете со Вашето мени. Label се користи за да се пронајдат линиите кои треба да се извршат и се наоѓаат во config.sys фајлот под тој назив, а description е всушност текстот кој ќе се појави на екранот.

Овие линии проследете ги со линијата:

Menudefault=label, secs

каде label повторно е опис на тоа кои наредби да се извршат, но сега како дифолт опција (опција која ќе се избере доколу се продолжи со работа без да се изврши избор на некоја од понудените опции), а secs е времето изразено во секунди колку што менито ќе чека на екранот за да се избере некоја опција. Доклку не се избере ниту една од понудените опции после истекот на назначеното време работата продолжува со default опцијата. Сите наредби кои треба да се учитаат и извршат при изборот на било која од опциите треба да се стават под лабелата [global] и треба да се повикаат со наредбата include=global во секој од деловите кои се однесуваат за поедините изборни опции. За да креирате мени кое ќе Ви нуди избор помеѓу Windows 3.1 и Windows 95 треба да извршите промена во Вашиот konfig.sys која би била слична на долу наведената:

[menu]

Menuitem=win31, Load Windows 3.1

Menuitem=win95, Load Windows 95

Menudefault=win95,30

[global]

device=c:\scsi\aspi4dos/d/p130

device=c:\scsi\aspi4d/d:aspi4d

[win31]

include=global

Buffers=20

Files=50

Stacks9,256

device=c:\win95\himem.sys

device=c:\win95\emm386.exe noems

devicehigh=c:\cd\mtmcde.sys/d:mscd001

[wi95]

include=global

Можеби имате потреба да вчитате и некои драјвери во Autoexec.bat, а тоа да биде поврзано со избраната опција на стартот. За таа цел во Autoexec.bat-от ќе ги ставите истите лабелы, но овој пат пред нив ќе се наоѓа знакот дветочки (:) и тоа би изгледало како што е наведено:

```
goto %config%
:win31
Prompt$п$г
Path=c:\windows\;c:\win98;c:\win98\comand
set temo=c:\win95\temp
lh c:\windows\mscdex.exe/d:mscd001/d:aspicd0/m:10
win
goto end
:win98
:end
```

Можеби приметивте дека драјверите за поедините склопови се вчитуваат само за Windows 3.1, додека за Windows 95 тоа не е потребно, бидејќи се препознаваат автоматски од новиот оперативен систем. Доколку драјверот за некој од склоповите не постои во Win95, тогаш тој драјвер треба да биде посебно вчитан и неговото вчитување треба да се изведе под [global], како што тоа беше претходно прикажано со драјверот SCSI.

7. УПОТРЕБА НА DOS ПРОГРАМИТЕ ВО Windows95

За разлика од Win3.x, скоро сите DOS програми нормално ќе работат од и со Win95. Нормално, нема да имате никаков проблем дури и да ги старувате DOS програмите од копчето Start. Употребете го Explorer-от за да го најдете програмскиот фајл кој сакате да го стартувате од копчето Start. Откако ќе го најдете фајлот земете го и одвлечете го на фолдерот Start Menu и изберете ја опцијата Create A Shortcut од менито.

Доколку сакате да одите во DOS пред да стартувате некој програм, употребете ја иконата MS-DOS Prompt, која може да ја најдете во Programs, што се наоѓаат на копчето Start.

Понекогаш се случува на DOS програмот да не му се допадне како се подесени параметрите на компјутерот од страна на Win95. Во таков случај потребно е да извршите некои подесувања на компјутерот, за да бидете сигурни дека DOS програмите ќе работат без проблеми.

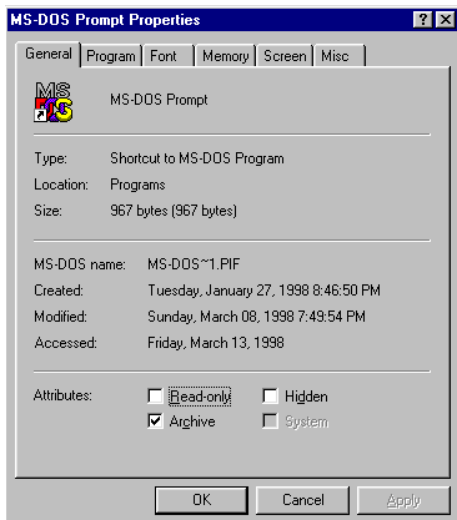
Како се ... ?

Стартува DOS програм на цел екран. . . ?

DOS програмите кога работат во VGA графички мод, најчесто може да работат во прозорец. Работата во прозорец, пак, троши повеќе од процесорското време, па најчесто работата со DOS програмите на

цел екран овозможува овие програми да работат побрзо.

Со помош на Explorer-от, најдете го програмскиот фајл на DOS-от, кликнете врз него со десниот копче на глумчето и од менито изберете Properties. Потоа изберете го tab-от Screen и тука кликнете на опцијата Full Screen.

Запира појавата на екранската заштита (Screen Saver) во DOS програмите. . . ?

Доколку играте некоја игра во DOS, а притоа употребувате џојстик, често ќе се случува да се појави екранската заштита иако многу често ги користите копчињата на тастатурата.

За да се спречи појавата на екранската заштита за DOS програмите, со помош на Explorer-от најдете го програмскиот фајл, кликнете со десното копче врз

него и од менито изберете ја опцијата Properties. На tab-от Misc исклучете ја опцијата Allow Screen Saver.

Работи со повеќе од еден DOS програм во Windows . . . ?

Windows-от креира "виртуална машина" секој пат кога ќе го го стартувате DOS-от. DOS програмот нормално работи како да се наоѓа на посебна машина, се додека не се измени нешто од условите на работа.

Ова значи дека можете да ги подесите сите параметри за работа во DOS на различен начин според потребите на секој DOS програм, доколку има потреба од тоа. Доколку некој од DOS програмите одбива да работи, при првото стартување во DOS сесијата, најверојатно можете да извршите подесувања за да се обезбеди негово нормално работење, следејќи неколку едноставни правила.

Кога DOS програмот работи без никакви проблеми, можете истиот да го стартувате како Win95 програмите. Дури и доколку со DOS програмот работите на цел екран, а не во прозорец, можете да се префрлате од еден на друг програм со употреба на копчињата [Alt] и [Tab] или со [Ctrl] и [Esc] за да се добие Taskbar-от и Desktop-от.

Ниедна од овие функции не може да се примени доколку програмот директно се стартува во MS-DOS, кога Win95 е затворен, односно системот е стартуван во DOS. Ова се нарекува SAM (Single Access Mode).

Прилагодува конфигурацијата во DOS, според потребите на програмот. . . ?

Кога во Explorer-от ќе кликнете со десното копче на глумчето врз некој програм и ќе ги внесете измените во Properties, Windows-от ќе креира shortcut до еден програм со екстензија *.pif (program

information file). Овој фајл ги содржи сите команди неопходни да се стартува програмот и да се постави саканат конфигурација.

Win95 ги бара програмите во една листа наречена Apps.inf и доколку го најде тука, ги употребува подесувањата кои се поставени во моментот за да креира еден rif фајл. Доколку има потреба можете да извршите некои промени на овие подесувања, за да ги задоволите потребите на програмот.

Создава повеќе меморија за DOS игрите. . . ?

Некои DOS програми (ова особено важи за игрите) имаат потреба од голема количина на конвенционална меморија (првите 640 kB од RAM-от). Доколку сте го подесиле Windows-от да користи минимализирани Autoexec.bat и Config.sys фајлови, треба да имате нешто малку повеќе од 600kB слободна конвенционална меморија.

Доколку се сомневате и мислите дека овој податок не е точен, кликнете на MS-DOS Promt-от кој се наоѓа во менито Start/Programs и откуцајте MEM. Количината на слободна меморија се појавува на десната страна од горната линија на листата.

Доколку сте правеле надоградба од Win3.x, најверојатно во Вашиот Config.sys фајл се заостанати некои драјвери и слично. Config.sys и Autoexec.bat се фајлови кои Win95 ги проверува и вчитува при секое вклучување.

Овие фајлови не му се потребни на Win95, и слободно може да ги избришете, доколку целокупниот хардвер кој го поседувате е поддржан од страна на Win95.

За почеток прво обидете се да ги промените имињата на овие фајлови. Овие фајлови се наоѓаат во коренскиот фолдер и може да ги најдете со помош на Explorer-от. Коренскиот фолдер е оној фолдер од

кој почнуваат сите останати фолдери и најверојатно се вика Hard Disk C:. Променете го името на Config.sys во Config.old и на Autoexec.bat во Autoexec.old. Сега изберете Shut Down и повторно стартувајте го Windows-от од менито Shut Down. Доколку Windows-от стартува без проблеми и сите драјвови на Вашиот компјутер исто така работат коректно и без проблеми (вклучувајќи го тука и CD-ROM драјвот), тогаш немате потреба од фајловите Config.sys и Autoexec.bat кога работите под Windows.

Можеби ќе имате потреба од некоја од командите која се наоѓа во овие фајлови кога ќе работите со некоја апликација која работи под DOS, па поради тоа немојте да ги избришете овие фајлови од Вашиот компјутер.

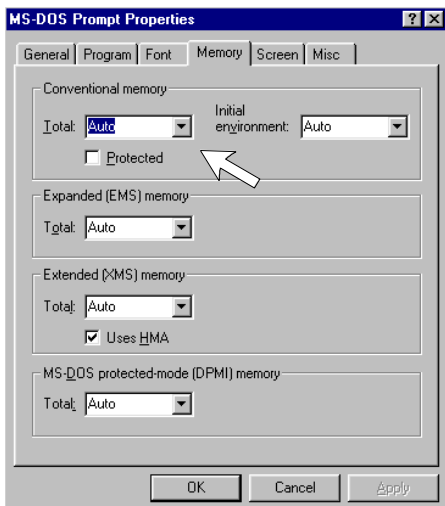
Кога работите во DOS преку Windows-от, тогаш сите потребни драјвери, како што се драјверите за звучната картичка, кеширање на дисковите, CD-ROM-от, или пак мрежните драјвери се обезбедуваат преку Win95, односно се користат неговите 32-bit драјвери кои работат во позадината. Навистина немате потреба од сите оние 16-bit драјвери кои се нафрлани во Config.sys фајлот.

Прилагодува меморијата за работа со DOS програмите. . . ?

Со помош на Explorer-от одберете некој фајл и кликнете врз него со десното копче на глумчето (или врз неговиот shortcut). Од менито одберете Properties, а потоа изберете го tab-от Memory. Подесувањата на меморијата се поделени во 4 области. Доколку во некоја од овие области видите дека подесувањето е на Auto, тоа значи дека DOS програмот самиот ќе одлучи колку меморија му е потребно. Подесувањето на конвенционалната меморија може да се остави на Auto, освен ако не сакате самите да лимитирате колку од меморијата може да искорист програмот.

Доколку во Вашиот програм има некои грешки, кои што влијаат тој да пишува и во областа на системската меморија на Windows-от, тогаш маркирајте го квадратчето на Protected, со што ја активирате функцијата на заштита на системската меморија. Програмите кои користат extended меморија преку Himem.sys или некој друг XMS - менаџер (преку DPML) може да ја користат Extended меморијата со која раководи Windows-от.

Некои програми, пред се игрите, користат Expanded меморија. Win95, раководи со својата сопствена Expanded меморија, без употреба на Emm.386 или некој друг мемориски менаџер. Доколку во Вашиот Config.sys, во некоја од линиите се наоѓа наредбата EMM386 проследена со зборот "noems", Expanded меморијата нема да може да се користи.

За да се обезбеди достапност до EMS меморијата во ваа линија може да го замените "noems" со "ram". Ова ќе ја намали горната област на меморијата за 64

КВ. Доколку користите некои 16-bit драјвери кои се вчитани во горниот дел на меморијата тие ја трошат конвенционалната меморија, доколку се поместат од тоа место. Ако навистина имате потреба од употреба на старите 16-bit драјвери, тогаш најдобро е да го стартувате Memmaker-от за да ја оптимализира конвенционалната меморија.

Доколку немате потреба да вчитате ниту еден од драјверите кои се наоѓаат во Вашиот Config.sys фајл, тогаш избришете ја линијата EMM386. Доколку на некој од DOS програмите кои ги користите му треба EMS меморија за нормална работа истата ќе биде обезбедена од страна на Windows-от.

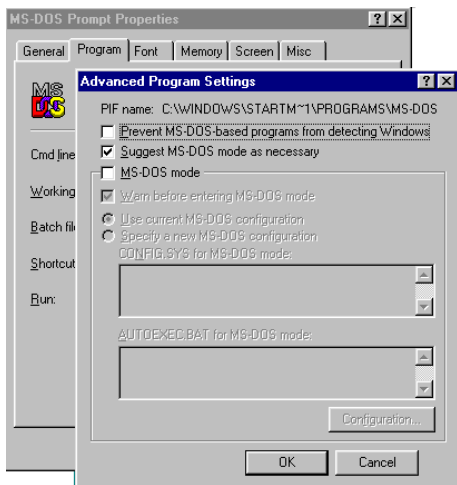
Доколку знаете дека некој од програмите кои ги користите ја користи областа на високата меморија (High Memory Area) (тоа е најчесто напишано во упатството за програмот), тогаш маркирајте го HMA квадратчето. HMA ќе биде достапна само ако не се употребува со TSR или некој мемориски менаџер, како што е Himem.sys во Вашиот Config.sys фајл. На пример, доколку во Вашиот Config.sys е напишано DOS=High, Windows-от нема да го смести програмот во HMA.

Стартува програм во MS-DOS модот. . . ?

Некои програми не сакаат да работат доколку установат дека во поздината работи Win95. Овој проблем може да се надмине со маркирање на Prevent From Deteteking Widows од Properties/Program и копчето Advanced.

Доколку програмот воопшто не може да работи во DOS сесија, која се добива преку Windows-от, истиот мора да го користите во MS-DOS модот. Кликнете на копчето Advanced, а потоа на квадратчето MS-DOS Mode. Обидете се да го стартувате програмот со употреба на подесувањето кое важи во тој момент (опција Use Current MS-DOS

Configuration). Ова значи дека важат сите наредби дадени во Config.sys и Autoexec.bat фајловите, а и покрај ова секоја додатна наредба која се наоѓа во фајлот Dosstart.bat, кој пак се наоѓа во Windows фолдерот. Предноста на ова е што нема потреба од повторно старување на компјутерот (ребутирање). Се што ќе се случи е дека компјутерот ќе се префрли во DOS мод, ќе повика копија од Command.com и ќе го стартува и изврши Dosstart.bat фајлот.

Најчесто се што се наоѓа во Dosstart.bat фајлот е наредбата MSCDEX, која е REM-ирана од Autoexec.bat фајлот (ако се наоѓала таму). Нема да имате пристап до CD-ROM драјвот, дури и ако во Config.sys-от се наоѓа наредбата за вчитување на 16-bit-ниот драјвер. Доколку сакате во DOS програмите да користите глумче, треба да ставите наредба за вчитување на неговиот драјвер во Dosstart.bat. (Стартувајте го Explorer-от, кликнете со десното

кочче на глумчето врз Dosstart.bat фајлот и изберете ја опцијата Edit од менито). Се разбира доколку во Autoexec.bat и Config.sys фајловите нема никакви наредби, или пак воопшто не ги користите овие фајлови при стартувањето на Win95, изборот на опцијата Use Current MS-DOS Configuration, нема да има никакво дејство.

Било како, најверојатно ќе треба да внесете некои специфични подесувања за нормална употреба на Вашиот DOS програм. На пример, програмите со игри најчесто имаат потреба од вчитување на свој сопствен програм за проширување на меморијата (најчесто верзија на Pharlap dos extender-от). За да го направите ова нема да има потреба да креирате системска дискета, туку само сместете ги специфичните подесувања во фајловите за индивидуална конфигурација на DOS-от, кој се сместени во *.pif фајлот за shortcut-от за програмот. За да се креира фајл за индивидуална конфигурација, маркирајте го квадратчето Specify A New MS-DOS Configuration. Откако ова сте го направиле, при кликувањето на иконата на DOS програмот, прво ќе се затворат сите програми, при што ќе Ве опомене да ги снимите сите работни фајлови кои не се предходно снимени, ќе се исклучи Win95 и компјутерот повторно ќе стартува, но сега во MS-DOS окружување.

Тука имате потреба од Вашите оригинални Config.sys и Autoexec.bat фајлови (Config.old и Autoexec.old, доколку предходно им го променивте името), за да се изврши конфигурирањето на компјутерот за употреба во MS-DOS. За сите наредби кои ви се потребни во Config.sys и Autoexec.bat ќе се појават посебни квадратчиња, во кој Windows-от веќе ги сместил во одделот за Config.sys-от наредбите како што се:

DOS=High, UMB

Device=C:\Windows\Himem.sys

Доколку имате потреба од EMS меморија, на крајот од линијата Himem.sys, можете да го додадете параметарот "ram".

Ова е исто така местото каде што треба да ја додадете наредбата за вчитување на драјверот за Вашиот CD-ROM. Доколу не може да се сетите како тоа се прави побарајте ја со Explorer-от оригиналната копија на Вашиот Config.sys. Откако ќе ја пронајдете кликнете на неа со десното копче на глумчето и изберете ја наредбата Open with Notepad. Сега може да ги селектирате командите, да ги копирате (Copy) со употреба на комбинацијата на копчињата [Ctrl] и C, и потоа повторно да се префрлите во Advanced Program Settings и тука да ги копирате (Paste) наредбите на местото каде што треба да се внесат, со употреба на комбинацијата копчињата [Ctrl] и V. Направете го истото и со командите кои Ви се потребни во Autoexec.bat-от.

После сето ова кога ќе кликнете на овој Shortcut, Win95 ќе се затвори и Вашиот компјутер ќе се стартува повторно (Ребутира-Reboot) со подесувањата кој се веќе снимени. Кога ќе излезете од програмот, компјутерот повторно ќе се ребутира и ќе се врати во Win95.

Прилагодува програмот за "Restart in DOS mode"... ?

Кога ќе ја изберете опцијата "Restart the computer in MS-DOS mode", всушност се извршува "pif" фајлот, Exit to DOS, кој се наоѓа во Windows директориумот. Доколку потоа кликнете на Advanced од Program tab-от во Properties може да ги внесете подесувањата за Config.sys и Autoexec.bat фајловите.

Овие подесувања може да се внесат и преку shortcut-от MS-DOS Prompt, доколку сакате да ја подесите работата во DOS според Вашите потреби.

Оптимизира користењето на меморијата од конфигурационите фајлови со Memmaker. . . ?

Доколку го стартувате Memmaker-от од DOS прозорецот во Win95, секогаш кога Memmaker-от ќе го ресетира компјутерот поради сортирање на фајловите кои треба да се вчитаат во меморијата при подигнување на компјутерот, ќе доаѓа до вчитување и на Win95. За да се спречи оваа појава потребно е да се извршат измени во Msdos.sys фајлот, кој се наоѓа на коренскиот директориум на дискот и да се додаде или пак промени следната линија во [options], така да истата гласи:

BootGUI=1

Кога ќе ја завршите работата со Memmaker-от, содржината на оваа линија треба да се преправи во нејзината почетна содржина, односно да гласи:

BootGUI=1

Доколку Memaker-от не е инсталиран на Вашиот систем, истиот може да го најдете во директориумот Other\Oldmsdos на Вашиот CD со Win95.

Спречува расипувањето на сликата на видео графиката во DOS програмите. . . ?

Доколку кога работите во DOS забележите дека на екранот се одвиваат ненормални дејствија или пак сликата се расипува со појава на некои линии или чудни шарки, можеби причината е во тоа што Windows-от е подесен да користи дел од работната меморија за брза видео емулација. За ова да се поправи исклучете ја опцијата Fast ROM Emulation која се наоѓа на Screen tab-от во Properties.

Поставува DOS програм на менито Start. . . ?

Доколку два пати кликнете на некој DOS програм додека се наоѓате во Explorer-от со цел

истиот да го стартувате, или пак кликнете на истиот со десното копче на глумчето со цел да промените некој од својствата, Win95 ќе креира еден shortcut кој во себе ги содржи деталите за "виртуалната машина" на која програмот се извршува. Возможно е овој shortcut да се копира на стартното мени, на сосема ист начин како и било кој друг shortcut за Windows програмите. Доколку е потребно може да се промени името на shortcut-от.

Пристапува до фајловите со долги имиња во DOS. . . ?

Како и постарите 16-bit Windows програми, исто така и DOS-от не ги подржува долгите имињата на фајловите или фолдерите. Всушност Win95 сеуште го има задржано стариот 8.3 (8 карактери за името на фајлот и уште три карактери за екстензијата) начин на именување на фајловите и фолдерите, кој во стапка го прати неговиот сопствен начин за именување на фајловите со 256 карактери и кој се употребува со 32-bit-ните апликации кои може да се снајдат со него. Кога генерирате нов фајл или пак фолдер во Win95, на истиот, покрај името кое вие го давате, автоматски му се дава и еден синоним од обликот 8.3, кој се состои од првите 6 карактери од името проследени со знакот (~) и една цифра. DOS и постарите Windows програми наместо името на фајлот го гледаат само овој синоним, но тоа би трбало да е доволно за да го препознаете фајлот.

Доколку креирате многу фајлови за старите Windows апликации или пак сакате новите фајлови да ги префрлите на машина која не работи под Win95, немојте да ги користите долгите имиња и задржете се на употреба на најмногу 8 карактери при именување на фајловите. Ова е поради тоа што постои можност овие компјутери или апликации да ги

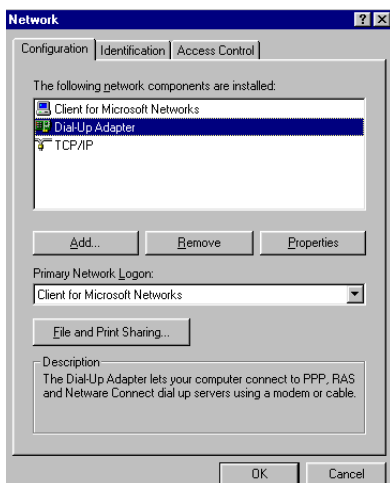
уништат долгите имиња на фајловите при секое нивно снимање на дискот.

Треба да имате предвид дека старите бекап или анти вирус програми најчесто ги уништуваат долгите имиња на фајловите и овој тип на апликации користете ги единствено ако сте наполно сигурни дека се изработени за Win95.

8. ПРИСТАП НА ИНТЕРНЕТ СО Windows95

Како се ... ?

Поврзува со провајдерот на Интернет услуги. . . ?

Иако Microsoft ви обезбедува "волшебник" за да Ви помогне при сетирањето на Microsoft Network (Мрежата на Микрософт), можете да се одлучите да ги користите услугите на некој друг провајдер преку кого ќе го обезбедите пристапот до Интернет. Доколку Вашиот Интернет провајдер може да ви

обезбеди пристап со PPP (Point to Point Protocol), тогаш процесот на подесување е прилично безболан.

Прво проверете ја Network иконата во Control Panel-от, за да се осигурате дека е инсталиран Dial Up Adapter-от од Control Panel-от. Доколку не е инсталиран кликнете на копчето Add, потоа изберете Adapter и кликнете повторно на Add. Од листата на производители изберете го Microsoft, а од листата Adapter изберете Dial Up и кликнете на OK. На ист начин може да го додадете и TCP/IP протоколот. Кликнете на Add, изберете Protocol, кликнете на Add. Од листата на производители изберете го Microsoft, а од протоколите изберете го TCP/IP и кликнете на OK.

Од Network во Control Panel-от, кликнете на Dial Up Adapter и потоа на копчето Properties. Одберете го Bindings tab-от и проверете дали опцијата TCP/IP е маркирана. Кликнете на OK.

Изберете TCP/IP и потоа кликнете на Properties. Во IP address tab-от изберете Obtain An IP Address automatically. Кликнете еднаш на OK, а потоа уште еднаш за да излезете од Network и да го затворите Control Panel-от.

Кликнете два пати врз Dial Up Networking, што се наоѓа во My Computer. Кликнете два пати на Make New Connection. Внесете описно име за врската која ќе се појави како лабела на икона. Кликнете на Next и внесете го телефонскиот број на вашиот провајдер на услуги со кодот на Република Македонија. Кликнете Next и Finish.

Кликнете со десното копче на глумчето врз новата икона што ја креиравте во Dial Up Networking и изберете Properties. Кликнете на копчето Server. Проверете дали Type е на PPP. Windows95... Осигурете се дека само TCP/IP е маркирано и изберете го копчето TCP/IP Settings. Кликнете на "Specify name server addresses" и внесете го примарниот DNS број и секундарниот DNS број на Вашиот провајдер доколку истите Ви се дадени

предходно. Проверете дали е избрана опцијата Use Default Gateway која се наоѓа на Network. Кликнете OK еднаш, а потоа уште еднаш за да се вратите во Properties.

TCP/IP Settings

☐ Server assigned IP address

☒ Specify an IP address

IP address: 10 . 0 . 25 . 15

☐ Server assigned name server addresses

☒ Specify name server addresses

Primary DNS: 204 . 70 . 128 . 1

Secondary DNS: 206 . 99 . 216 . 1

Primary WINS: 0 . 0 . 0 . 0

Secondary WINS: 0 . 0 . 0 . 0

☒ Use IP header compression

☒ Use default gateway on remote network

OK Cancel

Сега конфигурирајте го модемот со кликување на копчето Configure. Проверете ги подесувањата и потоа од tab-от Connection изберете го копчето Advanced. Проверете дали е маркирано Hardware flow control. Кликнувајте на копчето OK се додека не се вратите во прозорецот Dial Up Networking.

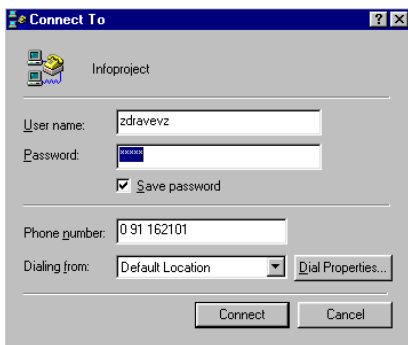
Преместете ја новата икона на Desktop-от или пак на некое место на менито Start. Кликнете два пати на иконата, пополнете го вашето корисничко име (User Name) и лозинка (Password), кликнете на Connect и врската ќе се воспостави. Сега треба да го стартувате Вашиот интернет софтвер, како што е на пример Internet Explorer.

Снима password-от во Dial Up Connection box-от. . . ?

И покрај тоа што сте поврзани во мрежа и го внесувате Вашиот password при секое вклучување на компјутерот, Win95 очекува да го внесете password-от при секое поврзување со Вашиот Интернет провајдер преку Dial Up Network-от (DUN).

За да се се принуди DUN-от да го запомни Вашиот password и да Ве растерети од обрската да го отчукувате при секое поврзување, може да ја вклучите Windows log-on рутината при вклучување на компјутерот.

Изберете Settings/Control Panel/Password од копчето Start. Изберете User Profiles потоа маркирајте ја опцијата User Can Customise.... Доколку ова го сторите повеќе нема потреба да го внесувате password-от кога го стартувате Windows-от. Наместо тоа само притиснете [Enter].

Алтернативно може на Microsoft Networking да додадете Client со избор на Settings/Control Panel/Networks од копчето Start. Потоа кликнете на копчето Add и изберете Client, а потоа Add. Изберете

Microsoft, потоа Client for Mikrosoft Networks и кликнете на OK. Вратете се во Network Configuration dialog box-от, изберете Client for Mikrosoft Networks и кликнете на копчето Properties. И покрај тоа што сакате да се приклучите на мрежата, изберете го радио копчето Quick Logon. Двапати кликнете на OK и рестартирајте го компјутерот.

И двата начина Ви овозможуваат да го снимите Вашиот password со употреба на Checkbox-от Save Password во dialog box-от на DUN поврзувањето.

9. СОВЕТИ ЗА НАПРЕДНИТЕ КОРИСНИЦИ

Како се ... ?

Стартува програм автоматски со стартувањето на Windows95... ?

Било кој shortcut, кој сте го сместиле во фолдерот Windows/Start Menu/Programs/Start Up ќе се стартува веднаш штом се стартува Windows-от. На ваков начин можеби е најдобро да се стартуваат некои често користени програми како што се ScanDisk или пак Resource Meter.

Предноста на употреба на shortcut наместо самиот програмски фајл е во тоа што може да се променат опциите во Shortcut Properties и со тоа да се контролира како се извршува програмот. На пример доколку сакате програмот да се извршува минимизиран, тогаш овие промени извршете ги во Properties/Shortcut tab, и минимизирајте го работниот прозорец.

Пробајте го овој совет доколку не сакате на Вашиот Desktop да се наоѓа Exchange. Во Explorer-от ископирајте го фајлот Awsnto32.exe кој се наоѓа во фолдерот Windows/System. Сместете го во фолдерот Start Up, како Shortcut. Кликнете со десното копче на глумчето и изберејте Properties и потоа Shortcut tab-от. Изберете Minimised во Run.

Сега рестартирајте го Windows-от и на Вашиот Taskbar се наоѓа икона на факс, која е спремна за прием на факсови, а исто така на Taskbar-от е

додадено едно копче за повикување на Microsoft Fax Wizard.

Стартува апликација со притискање на копчињата на тастатурата. . . ?

Не секој сака да го употребува глумчето, а понекогаш употребата на тастатурата може да е и многу побрза. Можеби сте забележале дека при притискање на копчето [windows], на Win95 тастатурите, се активира копчето Start. Потоа притиснете ја првата буква од наредбата која сакате да ја изврши компјутерот (на пример P за Programs), што ќе ја активира оваа наредба.

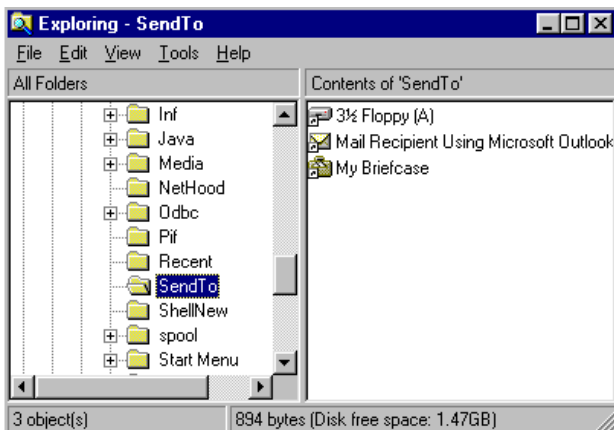
Доколку сте сместиле некои од програмите што ги користите на копчето Start исто така може да ги активирате со притискање на првата буква од нивното име. Доколку името на програмот е единствената опција која почнува со таа прва буква, програмот автоматски ќе се стартува.

Проблемот се појавува доколку има повеќе апликации кои почнуваат со иста буква. Со повторно притискање на истата буква се движите помеѓу апликациите кои почнуваат на таа буква. Кога ќе дојдете до онаа апликација која сакате да ја стартувате притиснете [Enter]. Побрз начин е со притискање на број на можниот избор на пример 1,2,3 и т.н.

Во Explorer-от појдете во фолдерот Windows/Start Menu. Кликнете со десното копче на глумчето врз shortcut-от на апликацијата, која што сакате да биде на врвот на листата во менито Start и изберете Rename. Променето го името на апликацијата на тој начин што пред него ќе ја впишете цифрата 1. За следниот shortcut применете ја истата постапка, но впишете ја цифрата 2 и така натаму, со што програмите во листата ќе бидат подредени според првиот знак во името, а тоа е

цифрата и нивното активирање ќе биде со притискање на првиот знак од името, а тоа е повторно цифрата која Вие ја внесовте. Сега може да притиснете на копчето [windows] или пак на комбинацијата на копчињата [Ctrl] и [Esc] и да ја стартувате саканата апликација само со притискање на бројот кој се наоѓа пред нејзиното име.

Додава изборна опција во Send To опцијата. . . ?

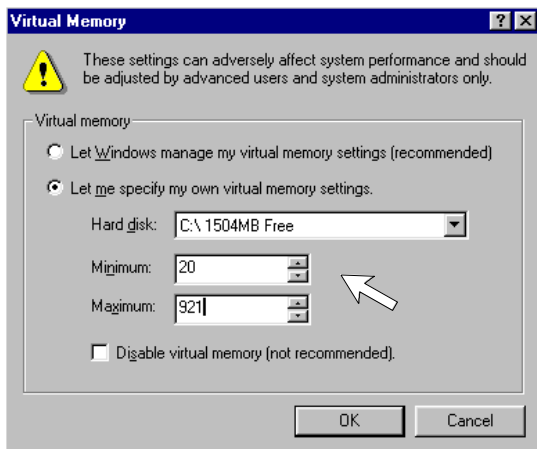
Кога ќе кликнете со десното копче на глумчето и ја одберете опцијата Send To, понудениот избор со оваа опција се наоѓа снимен во фолдерот Send To, кој пак е сместен во фолдерот Windows.

Доколку сте поврзани на мрежа и имате мрежен драјв или пак имате уште еден хард диск на Вашиот компјутер, кој што сакате да бидат вклучени во Send To опцијата, само преместете ја иконата на драјвот од My Computer во фолдерот Send To. Доколку многу често копирате фајлови во некој фолдер, како што е на пример фолдерот My Documents ископирајте го фолдерот и сместете го неговиот shortcut во

фолдерот Send To. Исто така, во Send To може да се вклучи и принтерот.

Прави перманентен свапфајл (swapfile) . . ?

Win95 го употребува хард дискот како привремено место за складирање на податоци кога има недостиг на работна меморија (RAM). Доколку стартувате повеќе апликации ќе забележите дека сијаличката на хард дискот често светнува во периодите кога Win95 ги префрлува податоците од работната меморија на хард дискот. Оваа привремена меморија на Windows-от се нарекува swapfile или пак виртуелна меморија. Со малку грижа и знаење може оваа меморија да ја направите побрза и поефикасна.

Прво затворете ги апликациите, па дефрагментирајте го Вашиот хард диск. Оваа постапка треба да создаде малку непрекинат

простор на дискот во кој треба да се смести Swapfile-от. Префрлете се во Control Panel/System и тука кликнете на tab-от Performance и потоа изберете Virtual Memory. Маркирајте ја опцијата Let Me Specify My Own Virtual Memory Settings. Во квадратчето Minimum внесете ја вредноста на минималниот простор на хард дискот кој постојано ќе се употребува како виртуална меморија, а во квадратчето Maximum внесете ја вкупната вредност за просторот на хард дискот за кој можете да дозволите да се користи како виртуална меморија.

Немојте да штедите на минималната вредност, особено ако имате доволно голем хард диск. Во било кој случај оваа вредност изберете ја така да е поголема од 5% од вкупната големина на хард дискот, но тоа да е минимум 20 Mb. Доколку не изберете на овој начин целата постапка што ја правите ќе биде бескорисна.

Кликнете на OK и игнорирајте ја пораката за внимание. Оваа порака е многу вистинита - Win95 нема да работи ефикасно со помалку од 10 Mb виртуална меморија, освен во Safe модот (безбедносен мод). Рестартирајте го Windows-от, како што е кажано во пораката.

Сега стартувајте го повторно Defrag-от и кликнете на копчето Show Details. Ќе го видите местото каде што бил сместен Вашиот непрекинат Swapfile. На крајот со црвени и бели квадратчиња е прикажан просторот кој го завзема Вашиот нов, непрекинат Swapfile.

Запира автоматското стартување на програмите (Autorun) од CD-ROM-от. . . ?

Покрај тоа што автоматското стартување на програмите секогаш кога ќе ставите диск во CD-ROM-от е често пати корисно, тоа може да стане непријатно кога сакате само да достапите до

податоците кои тука се наоѓаат, а не да го стартувате програмот.

Автоматското стартување на програмите може да се исклучи со избор на Control Panel/System/Device Manager/ CD-ROM, drivename, Settings

На ова место исклучете ја опцијата Auto insert.

За жал оваа постапка исто така спречува да се изврши детекција на музичките CD-а, веднаш кога ќе ги ставите во драјвот, па така тие нема автоматски да почнуваат да свират. Исто така нема автоматски да се менува содржината на прозорецот во Explorer-от со промена на дискот во CD-ROM-от.

Алтернативно, притиснете го копчето [Shift] кога ќе ставите нов диск во CD-ROM-от и задржете го притиснат се додека не се изврши читањето на индексите.

Обновува Registry. . . ?

Ако сте направиле некоја грешка и сте ја оштетиле Registry, може да ја повратите истата од бекап фајловите, кој автоматски се креираат кога го стартувате Windows-от. Овие бекап фајлови се наречени System.dat и User.dat.

Избришете ги постоечките фајлови на Registry System.dat и User.dat, кои се наоѓаат во фолдерот Windows (доколку не може да ги видите тогаш изберете: View, Options и селектирајте Show All Files). Ископирајте ги фајловите System.dat и User.dat во некој друг фолдер. Променете го името на System.dat и User.dat фајловите, во истото име само со примена на екстензијата dat.

Можеби сакате пред да ја едитирате Registry да направите сопствени бекап копии на фајловите System.dat и User.dat (може да ги ископирате на некој друг фолдер, или пак во истиот фолдер, само со

променета екстензија, како на пример Вашите иницијали).

Ако Windows-от стартува во Safe модот, треба да знаете дека се појавил проблем со Registry фајловите. Во таков случај Windows нема да направи нови бекап фајлови, и можете да се префрлите во DOS модот и да го промените името на бекап фајловите, како што беше погоре опишано. Овие се скриени (Hidden), системски и read-only фајлови и пред да ги едитирате ќе мора да ги промените нивните атрибути.

Следните DOS команди ќе извршат промена на атрибутите и ќе ги копираат рутините:

```
Cd\windows  
attrib -r -s -h *.da0  
attrib -r -s -h *.dat  
copy *.da0 *.dat  
attrib +r +s +h *.dat
```

На ваков начин може да ја повикате и Regedit во DOS модот, како командна линија.

Доколку имате CD верзија на Win95, таму постои и специјална бекап апликација за Registry фајловите. Пронајдете го Cfgback.exe и неговите help фајл во фолдерот \other\misc на CD-ROM-от и ископирајте ги на Вашиот Windows фолдер.

10. РЕШЕНИЕ ЗА ПРОБЛЕМИТЕ

Како се ... ?

Исклучува програм кој не реагира. . . ?

Доколку програмот престане да реагира и дојде до мртва состојба, притиснете ги заедно копчињата [Ctrl] [Alt] и [Delete]. После краток период, Win95 ќе даде листа на апликациите кои се активни во моментот. Осветлете го програмот кој сакате да го затворите и кликнете на End Task или притиснете [Enter].

Доколку грешката која се јавила во апликацијата е некоја голема грешка, можеби оваа апликација нема повеќе да може да работи во истата сесија со Windows-от. Доколку е таков случајот од Shut Down изберете ја опцијата Restart.

Ако Windows-от е програмот кој не реагира, повторно притиснете на копчињата [Ctrl], [Alt] и [Delete], за да се рестартира компјутерот (или пак притиснете го Reset копчето на компјутерот). Сите работи кои не ви се снимени неповратно ќе се загубат (ете зошто одвреме навреме треба да ја снимате Вашата работа).

Избегнува ребутирањето (рестартувањето) на компјутерот кога се рестартира Windows. . . ?

Доколку имате хаварија со некој програм, Win95, можеби ќе ве праша дали да го рестартира компјутерот. Ова може да биде доста непријатна работа, доколку Ви е потребно само рестартирање на

Windows-от, а не комплетно рестартирање и ребутирање на компјутерот.

За да се избегне ребутирањето притиснете го копчето [Shift] и задржете го се додека не одговорите Yes на поставеното прашање или пак го притиснете копчето OK во Restart Dialog box-от.

Инсталира нов хардвер. . . ?

Теоретски инсталирањето на нов хардвер (како што е звучната картичка, CD-ROM драјв и тн.) на Вашиот компјутер не би требало да е покомплицирано од инсталирањето на нов софтвер. Win95 е опремен со Add New Hardware "волшебник" (wizard), кој ќе се обиде да го препознае било кој хардвер која сте го додале на компјутерот.

Првиот чекор е да го исклучите компјутерот, да го инсталирате новиот хардвер при што треба да ги следите упатствата на производителот, но само за физичкото инсталирање, и потоа да го вклучите компјутерот. (Забелешка: некои производители бараат пред да се превземе овој чекор да се снимат драјверите за Win95 за инсталираниот хардвер. Во таков случај нивните упатства ќе Ви ја разјаснат инсталацијата чекор по чекор.) Доколку Вашиот компјутер е од новите модели, со Plug&Play BIOS, Windows-от автоматски ќе препознае дека сте инсталирале нов хардвер и ќе го стартува Hardware Setup "волшебникот". Доколку се добро оди, Windows-от ќе ги конфигурира сите подесувања за новиот хардвер наместо Вас и тој ќе биде спремен за употреба веднаш штом ќе ги инсталирате апликациите поврзани со неговото користење кои се испорачани од производителот.

Забелешка: Во ваков случај нема потреба од снимање на драјвери испорачани од производителот и сетап софтверот, па дури и ако сакате со компјутерот да работите во DOS модот.

Оние хардверски додатоци кои не се plug&play компатибилни (познати како заостанат хардвер) можеби ќе бараат да пројдете низ целиот Add New Hardware "волшебник", откако ќе го вклучите Windows-от. Доколку одговорите со Yes на прашањето ...Search for new hardware, Windows-от ќе потроши многу време обидувајќи се да го "прочита" било кој хардверски додаток кој можеби сте го инсталирале. Како го прави тоа?

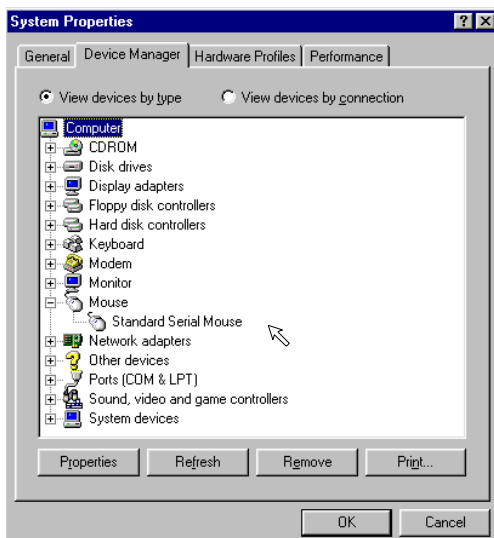
Win95 користи една база на податоци во која се сместени потребните податоци за препознавање на новоинсталираниот хардвер. Win95, кога го бара новиот хардвер проверува во записите во ROM, конфигурационите фајлови и драјверите за да наслути дали е инсталиран нов хардвер. Windows Setup-от не ги проверува I/O (Input/Output) адресите за да го пронајде новоинсталираниот хардвер како што се звучните картици. Ова е така направено за сетапот да може да го конфигурира Windows-от на таков начин без да доаѓа во конфликти со I/O што може да доведе до замрзнување во средината на процесот на работа. Единствено Plug&Play звучните картички ќе бидат конфигурирани во Setup-от.

За да го натерате Windows-от да бара некој одреден хардвер кој сте го инсталирале, одговорете со No на прашањето ...Search for New Hardware. Изберете тип на хардверот и кликнете на Next. Сега можете да избирате од листа на уреди кои одговараат на хардверот што сте го инсталирале. Доколку не може да го најдете моделот или пак производителот на Вашиот хардвер, а имате диск со Win95 драјвери испорачан од производителот на хардверот, одберете го копчето Have Disk. Може да бидете запрашани за IRQ, DMA и I/O адресите кои одговараат на хардверот кој го вградувате, а тие податоци може да ги најдете во прирачникот на производителот на хардверот.

Најверојатно ќе треба да го рестартирате Win95 за да може да го користите Вашиот нов хардвер, а во таков случај Windows-от ќе ве извести за таа потреба.

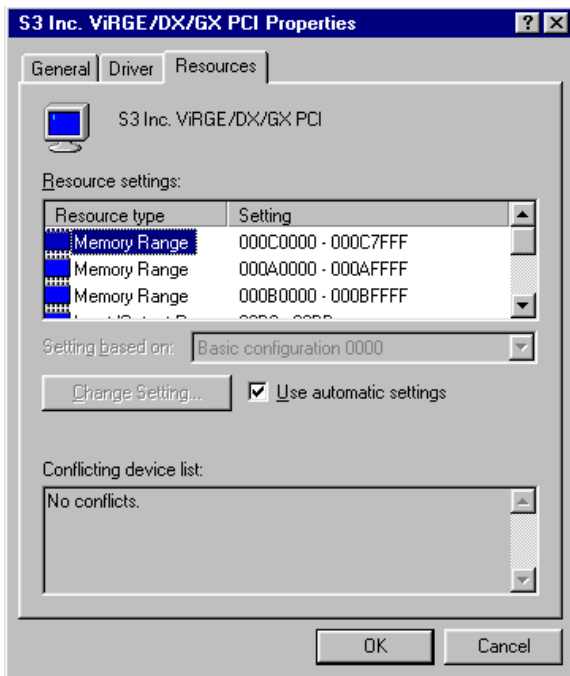
Пронаоѓаат конфликтите кај хардверот. . . ?

Факт е, дека не сите хардверски додатоци успешно коегзистират во Вашиот компјутер. Порано или подоцна ќе најдете на хардвер кој одвреме навреме прави проблеми или пак потполно одбива да работи или пак кон останатите делови на системот реагира на начин на кој не би требало. За среќа Win95 обезбедува помош за отстранување на проблемите со хардверот во форма на Device Manager-от. Device Manager-от се наоѓа во Control Panel под иконата System. Едноставно кликнете два пати на System и изберете го Device Manager tab-от.

Сега се појавува листа на компонентите во Вашиот компјутер. Кликнете на, да речеме, CD-ROM и треба да го видите Вашиот CD-ROM драјв. Изберете Properties и Device status-от покажува една порака која би требала да гласи: "This device is working properly" (овој уред исправно работи). На Settings tab-от може да изберете опција за промена на некои од начините на кој е подесен секој дел од Вашиот хардвер, на пример за CD-ROM-от може да ја промените буквата која го означува дискот.

За уредите како звучна картичка, видео

контролерите и контролерите за игри има на располагање повеќе опции. Подолу во листата треба

да ги најдете испишани Вашата звучна картичка и портот за џојстик. Изберете ја звучната картичка, отворете ги нејзините Properties и погледнете во Resources tab-от. Овде се прикажани адресите, интераптите и DMA каналите кои ги користи Win95 додека ја користи картичката. Доколку звучната картичка не работи коректно проверете ги овие податоци со податоците од сетапот на звучната картичка.

Доколку треба да извршите измени во подесувањата на Win95 тогаш демаркирајте го квадратчето Use Automatic Settings. Како прво обидете се со некое од другите основни подесувања на конфигурацијата кои се наоѓаат приложени во паѓачката листа. Најверојатно едно од овие ќе го реши проблемот.

Доколку треба да промените некоја посебна адреса, интерапт или пак DMA канал, истото осветлете го и кликнете на копчето Change Settings. Обидете се, да ги извршите измените со понудените опции. Доколку има било каков конфликт со некој од другите уреди во компјутерот, тогаш тоа ќе биде назначено во Conflict Information box-от.

Device Managerot исто така ќе укаже на проблеми кои постојат помеѓу ресурсите на компјутерот и тоа као жолт или плав извичник кој се појавува на уредот. Во таков случај проверете ги ресурсите на уредите и променете ги за да се избегне конфликт. Продолжете да кликувате на ОК се додека не излезете од Device Manger-от и Control Panel-от, исклучете го компјутерот, извршете ги потребните измени на подесувањето на хардверот (џампери и сл.) за да одговара на новите подесувања на ресурсите и повторно стртувајте го Win95.

Понекогаш Win95 може и самиот ненамерно да предизвика конфликти, кои најчесто не се очигледни. На пример, Windows-от може да подеси уред за генерички видео адаптер исто како и за

видео адаптер со посебно име. Ова може да предизвика проблеми кои се јавуваат со прекини, на пример како што е повремено непрепознавање на CD-ROM драјвот. Може да биде корисно да се изврши проверка за сите уреди во Device Manager-от, само за да се уверите дека нема некој лажен уред кој воопшто не е во употреба, а може да предизвикува проблеми. Доколку најдете нешто такво, селектирајте го уредот и притиснете на копчето Remove.

Доколку инсталирате нов хардверски уред, кој што не е plug&play, треба да проверите кои ресурси се слободни со помош на Properties for Computer. Ова ќе Ви прикаже листа на сите интерапти (IRQ), DMA канали, I/O адреси и употреба на меморијата од уредите, зависно од тоа кое опција сте ја избрале.

Пронаоѓаат проблемите со хард дискот во Device Manager. . . ?

Повеќето од проблемите со хардверот може да се решат со менување на некои од нивните својства со употреба на System/Device Manager во Control Panel-от, но проблемите со хард дискот многу тешко може да се решаваат на таков начин. На пример доколку сакате да го промените контролерот за хард дискот, може да ги направите измените, но немојте да ги снимите во Registry поради тоа што хард дискот ќе престане со работа се додека не го рестартирате компјутерот! За да се промени подесувањето на системскиот хардвер треба да го стартувате Windows-от во Safe модот. Рестартирајте го вашиот компјутер и кога ќе ја видит пораката "Starting Windows 95" притиснете на копчеот [F8]. Сера изберете од менито Start Windows in Safe Mode.

Win95 ќе се стартува во овој мод кој троши минимум од ресурсите и ви овозможува да извршите промени на подесувањата во Device Manager-от. Во Safe модот, Device Manager-от ќе Ви ги прикаже сите

хардверски уреди кои Windows-от ги има вчитано. Некои од овие може да се дуплирани, па може да ги селектирате и да притиснете на копчето Remove, особено ако предизвикуваат проблеми. Направете ги измените кои сакате и излезете од Windows-от на нормален начин. Сега кога ќе го стартувате компјутерот, Windows-от ќе се вчита заедно со измените кои сте ги направиле.

Намалува појавата на хаварии на Windows. . . ?

Доколку често пати ви се случува Windows-от да ви "падне" и при тоа да го прикажува одвратниот плав екран на кој се наоѓа извештај за проблеми со Windows фајловите, можни се две причини и тоа или сте многу несреќен или пак некој од системските фајлови е оштетен. Па како ова можело да се случи?

Програмите често користат обични фајлови за некои од нивните функции. Ова се фајловите со екстензија .dll (dynamic link library) кои што се линкувани со програмот и се користат кога е потребен нивниот ефект. На пример фајлот Ctl3dv.dll обезбедува тродимензионален изглед на контролните копчиња.

Проблемите се појавуваат кога програмите инсталираат свои верзии на овие фајлови за време на процесот на инсталација. Доколку за инсталација на Win95 програмите го користите "волшебникот" Add-Remove Programs, Windows-от треба да ја следи целата инсталација и да го спречи преснимувањето на системските фајлови и нивно заменување со постари верзии од овие обични фајлови. Меѓутоа многумина од нас се уште инсталираат стари 16 битни програми, и овие може да ги преснимаат системските фајлови без при тоа да го опоменат корисникот.

За среќа можно е да се реинсталира оригиналниот Win95 системски фајл, но не преку Add-

Remove волшебникот. Наместо тоа стартувајте го Setup.exe од оригиналниот диск со Win95 (од CD-ROM верзијата, игнорирајте ја опцијата за самостартување на Add-Remove софтверот, употребете ја опцијата Browse CD и двапати кликнете на иконата Setup).

Продолжете со сетапот на ист начин како кога за првпат го инсталиравте Windows-от. Откако сетапот ќе го провери хард дискот и ќе го пребара севкупниот софтвер кој се наоѓа на него треба на екранот да се појави пораката Run Setup Again и опциите Restore Windows files that are changed or corrupted (Обновување на Windows фајловите кои се променети или компромитирани) и Copy All Windows files again (Повторно копирање на сите Windows фајлови).

И двете опции ќе ве проведат низ севкупната инсталациона процедура, така да нема потреба за големо размислување која од опциите да се одбере. Немојте да се грижите дека со реинсталацијата ќе ги загубите подесувањата на Windows-от, поради тоа што реинсталацијата ќе ги остави недопрени (дури и ако не ја добиете пораката Run Setup Again, може да продолжите со реинсталацијата и да нема никакви последици по подесувањата).

Треба да изберете ист тип на сетап како што тоа оригинално сте го направиле. Доколку сте избрале Custom ќе мора да ги проверите повторно сите опции кои Ви се потребни.

На сличен начин сетапот ќе пројде низ севкупниот процес на детекција на хардверот, но повторно напоменуваме дека тоа нема да ги измени подесувањата во постоечката конфигурација. Кога ова ќе заврши потребните системски фајлови повторно ќе бидат снимени на Вашиот хард диск и доколку на Вашиот диск веќе постои некој од тие фајлови, но со постара верзија, ќе Ви биде понудена опција да го задржите фајлот кој се наоѓа на Вашиот

диск или пак да го замените со фајлот од понова верзија. Во овие ситуации подобро е да ги следите препораките што ги дава Windows-от, иако Вие тоа подобро го знаете.

Се надеваме дека ова ќе го реши проблемот. Ако не го реши, запишете ја секоја порака за грешка што ја добивате и која апликација ја користите кога Windows-от "паѓа". Ако тоа постојано е истата апликација, најдобро решение е истата да ја отстраните од Вашиот компјутер и да пронајдете и отстраните колку е можно повеќе од фајловите кои се со неа поврзани, пред повторно да го стартувате сетопот на Windows-от.

Пронаоѓа уште помош за Win95. . . ?

Повеќе информации се достапни од Microsoft's Win95 Resource Kit-от. Ова е достапно како help фајл на Вашиот CD-ROM со на следната локација: Admin\Reskit\Helpfile\Win95rk.

A. Microsoft WORD97

Word е најпопуларен програм за работа со текстови (текст процесор). Можете да го користите за пишување на документи какви што сакате - од едноставни писма до многустрани извештаи.

За да го отворите Word, кликнете на копчето Start, одберете Programs и Microsoft Word.

Основата за креирање на документ е едноставна; Вие треба само да го искуцате текстот. Word има многу карактеристики кои не само што го олеснуваат куцањето туку и Ви помагаат при корегирањето и прегледувањето на Вашиот документ.

Како се ... ?

Внесува текст . . . ?

Кога ќе го отворите Word на екранот се појавува бел празен лист на кој лево горе трепка една вертикална линија наречена курсор и едноставно почнете да го куцате текстот на вашиот документ.

Како што куцате се појавуваат карактерите (буквите), а курсорот се поместува на десно. Ако направите грешка стиснете на копчето Backspace за да го избришете последниот карактер. Кога сакате да преминете во нов ред не треба ништо да правите. Едноставно продолжете со куцањето и Word сам ќе премине во нов ред. Единствено кога сакате да отпочнете нов параграф треба да стиснете на Enter од тастатура. Исто така Word автоматски вметнува нова страна ако е тоа потребно при што на екранот

се појавува линија која ги дели двете страни, а курсорот преминува на новата страна.

Движи низ документот. . . ?

За движење по документот може да го користите глумчето и тастатурата. Во следната табела се прикажани копчињата на тастатурата кои се користат за таа цел.

Ако не сакате да ги одвојувате рацете од тастатурата користете ги копчињата од табелата, а ако повеќе сакате да работите со глумчето тогаш едноставно кликнете со левото копче и курсорот ќе се помести таму.

копче	поместување
→	Поместување за еден карактер десно
←	Поместување за еден карактер лево
↑	Поместување за еден ред горе
↓	Поместување за еден ред доле
Home	Враќа на почеток на ред
End	на крај на ред
Ctrl+Home	на почеток на документ
Ctrl+ End	на крај на документ
Ctrl+←	еден збор на лево
Ctrl+→	еден збор на десно
Ctrl+↓	еден параграф горе
Ctrl+↑	еден параграф доле
PgUp	еден екран горе
PgDn	еден екран доле
Ctrl+PgUp	на дното од екранот
Ctrl+PgDn	на почетокот на екранот

Селектира текст. . . ?

Кликнете на почетокот од текстот кој сакате да го селектирате, држете го левото копче на глумчето стиснато и влечете до крајот и отпуштете. Текстот ќе биде бел на црна позадина (селектиран).

Вметнува тест. . . ?

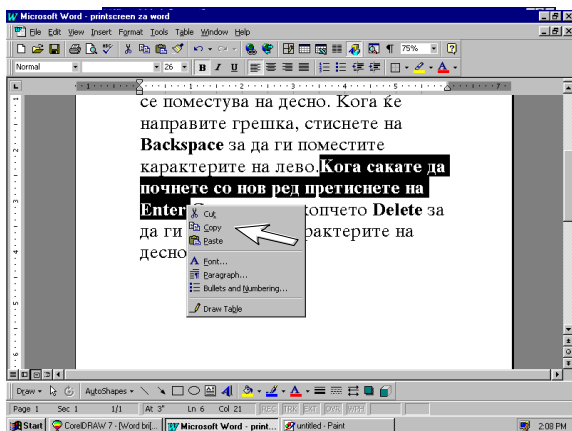
Пренесете го курсорот на местото каде ќе сакате да вметнете текст. Кога ќе почнете да куцате постоечкиот текст после курсорот се придвижува на десно.

Брише текст. . . ?

Постојат два начина да избришете текст: со копчето Backspace од тастатура лево од курсорот, а со копчето Delete десно. Исто така ќе избришете текст ако го селектирате и стиснете Delete од тастатура. Во секој случај Word го враќа постоечкиот текст за да го пополни празното место.

Копира текст. . . ?

Селектирајете го текстот и кликнете со десното копче. Од понуденото мени одберете Copy, потоа кликнете со десното копче на глумчето на местото

каде сакате да го ископирате текстот и од понуденото мени одберете Paste и на тоа место се појавува копираниот текст. Не заборавете! Можете да ги користите и копчињата Copy и Paste од Toolbar-от или опцијата Copy и Paste од менито Edit.

Преместува текст. . . ?

За преместување на текст ја применувате истата постапка како кај копирање на текст користејќи ја наредбата Cut наместо Copy, а постапката влечење ја изведувате без претходно да стиснете на Ctrl.

Менува обликот и големината на буквите. . . ?

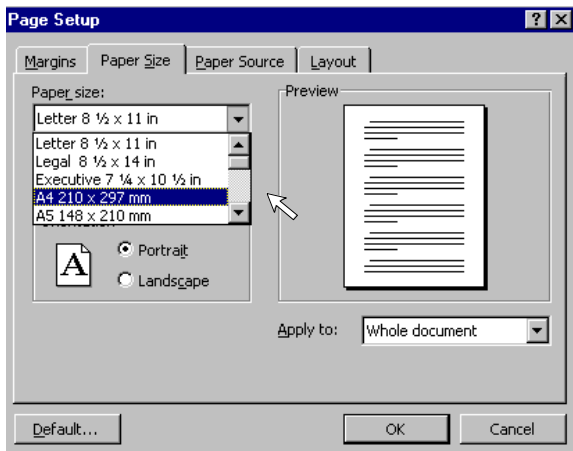
Од Tool-барот Formatting кликнете на паѓачката листата Font, со кликување на името го одбирате саканиот фонт. На избраниот фонт можете да му го промените стилот (ако на пример во текстот сакате да потенцирате нешто) тогаш кликнете на копчето Bold (**B**) и буквите ќе бидат здебелени или Italic (*I*)-закосени, а со Underline (U) ќе ги подцртате. Од листата Font Size ја бирате големината на буквите.

Определува големината и обликот на листовите. . . ?

Отворете го менито File и одберете ја опцијата Page Setup. На дијалог прозорот Page Setup кликнете на табот Margins, со промена на вредностите во текст прозорчињата ќе ги сетирате маргините. Кликнете на Paper Size и од истоимената паѓачка листа ќе ја определите големината на листот.

Ориентацијата на страната може да биде Portrait или вертикално, и Landscape или хоризонтално. Во Preview можете да видите како изгледа документот.

Снима документ. . . ?

Кликнете на менито File и одберете ја опцијата Save As... . Се појавува дијалог прозорот Save As. Во паѓачката листа Save in ви е предложен фолдерот My Documents. Ако сакате да го сместите фајлот во него тогаш во текст прозорчето File name искуцајте го името на документот, а ако сакате да го снимате во друг фолдер тогаш од паѓачката листа Save in пронајдете го драјвот и во него фолдерот во кој ќе го снимате. Документите снимени во Word автоматски добиваат екстензија DOC. На крај треба да кликнете на копчето Save.

Снимаат направените измени на веќе снимен документ. . . ?

Кога ќе снимите некој документ, може да го отворите и да продолжите со работа или да направите измени. Измените ќе ги снимите ако од менито File ја одберете опцијата Save. Ако наместо Save одберете Save As и во дијалог прозорот го промените името на документот или фолдерот тогаш ќе снимите нов документ со направените измени, така што претходниот документ си останува снимен но без направените промени.

Забелешка: Кога сте во недоумница дали да го снимате документот во предлагаме: подобро снимајте отколку да го рескирате вложениот труд.

Печати документ. . . ?

За да видите како ќе изгледа документот испечатен, од менито File одберете ја опцијата Print Preview. На екранот се појавува документот и соодветен тулбар кој ви овозможува различен поглед (zoom) на документот.

Кога сте сигурни дека ќе печатите од менито File одберете ја опцијата Print. Се појавува дијалог прозорот Print. Определете го бројот на копии и бројот на страници (ако има повеќе од една) и кликнете на ОК. Се појавува дијалог прозор кој ви кажува дека документот се печати, за да го прекинете печатењето кликнете на Cancel.

B. Microsoft EXCEL97

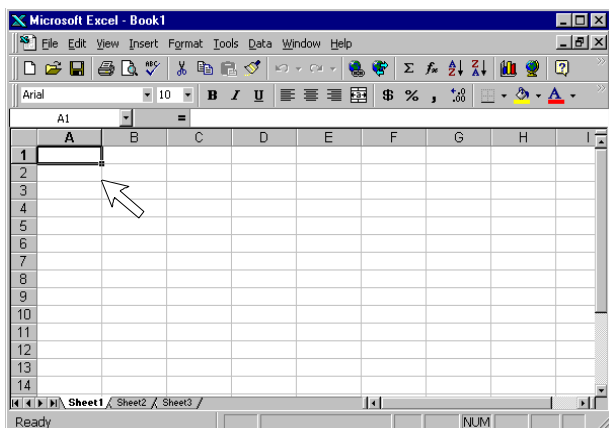
За да го стартувате Excel кликнете на менито Start одберете Programs и Microsoft Excel. Со овој програм можете на пример, да го добиете вкупниот промет за вашата фирма или да направите фактура. Исто така може да ви послужи и за водење на домашните трошоци.

Со стартувањето на Excel се отвара работна табла (Worksheet), која се состои од келии распоредени во редови и колони.

Како се ... ?

Селектира келија. . . ?

Кога сакате да селектирате келија поинтерот треба да има облик на здебелен знак плус. Кликнете

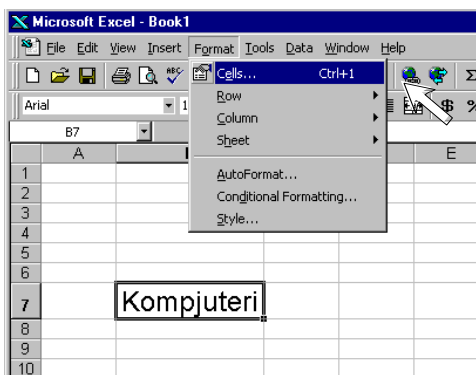
со левото копче на глумчето ќе ја селектирате ќелијата (нејзините граници се здобуваат). Во левиот дел од Formula-барот се појавува адресата на ќелијата (буквата на колоната и бројот на редот).

Внесува текст. . . ?

Селектирајте ја ќелијата и едноставно искуцајте го текстот. На истиот начин ќе внесете и броеви (за негативни броеви треба да внесете знак минус).

Форматира ќелија. . . ?

Од менито Format одберете ја опцијата Cells... во понудениот дијалог прозор одберете го Font каде ќе определите за видот, обликот, големината, бојата на фонтот. Во истиот дијалог прозор со одбирање на Alignment ќе ги порамнувате вашите податоци

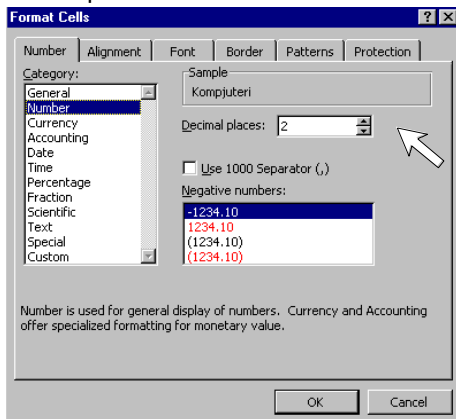

хоризонтално, вертикално или под некој агол, додека табот Border Ви нуди опции за обликување на Вашата табела.

Менува форматот на броевите. . . ?

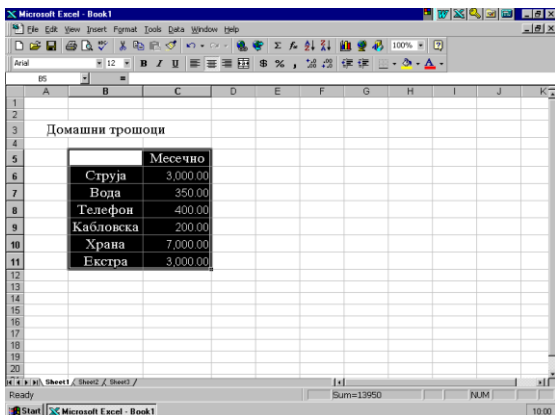
Од менито Format одберете ја опцијата Cells... од дијалог прозорот одберете го табот Number. Од

листата на категории одберете ја Number каде можете да ги определите бројот на децималните места, да внесете сепаратор за илјадарки, исто така и начинот на кој сакате да бидат прикажани негативните броеви.

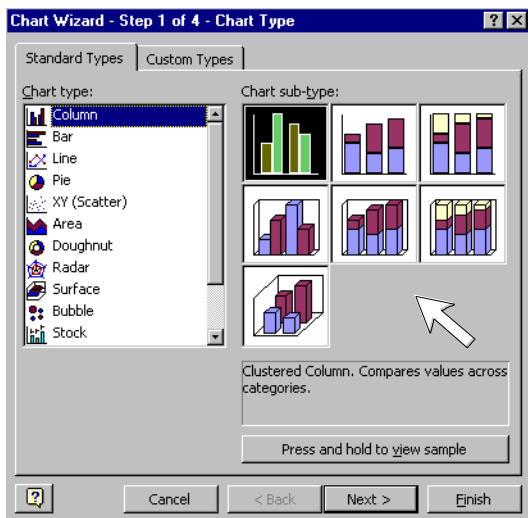

Внесува графикон. . . ?

Означете ги податоците за кои сакате да дадете

графички приказ и кликнете на копчето Chart Wizard од Toolbar-от. На вашиот екран се појавува Wizard-от (Волшебник), одберете тип на графикон во листата Chart Type, а во Chart Sub Type подтип на дадениот графикон и кликнете на Next и ќе добиете нов прозор

од каде треба да одберете Titles за да го внесете името на графиконот. Опцијата Legend Ви нуди начин на кој може да ја внесете легендата, а Data Labels податоците за дадениот графикон и кликнете на Next. Во следниот прозор треба да се определите дали графиконот ќе биде прикажан во нова работна табела или како објект во работната табела од каде сте ги зеле податоците за негово составување. Откако ќе кликнете на Finish вашиот документ ќе изгледа вака.

